

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTT HALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

OKTATÁSI SEGÉDANYAG AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁK SZÁMÁRA

Irodalom 5.

Dr. Illésné dr. Kovács Mária

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Irodalom 5.

Dr. Illésné dr. Kovács Mária

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2010.

**Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében**

SZERZŐK

Dr. Illésné dr. Kovács Mária – Irodalom 5., Irodalom 6.
dr. Kecskés Judit – Nyelvtan 5., Nyelvtan 6.
Kollár Krisztián – Természetismeret 5–6.
Nagy Judit – Matematika 5, Matematika 6.

Pedagógiai szakértő: Csereklye Erzsébet

SZERKESZTETTÉK

Nagy Judit és Kollár Krisztián

Grafika: Rostás Édua

Fotó: Kollár Krisztián

A szerzők minden jogot fenntartanak a kézirat minden
szöveges és grafikai elemével kapcsolatban!

**A kézirat weboldalunkon elektronikus formában megtekinthető,
de módosításához, másolásához, bármilyen haszonszerzéssel
járó használatához vagy továbbadásához
a szerzők nem járulnak hozzá!**

<http://egyutthalado.uni-miskolc.hu>

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

A projekt az Európai Unió Európai Integrációs
Alapjának támogatásával valósul meg.

TARTALOMJEGYZÉK

A magyar ábécé	4
Előszó	5
Műfajok	7
Mese	8
Monda	17
Dal	23
Mítosz	27
Petőfi Sándor: János vitéz	33
I. rész	36
II. rész	40
III. rész	42
IV. rész	45
V. rész	47
VI. rész	50
VII. rész	53
VIII. rész	55
IX. rész	57
X. rész	58
XI. rész	60
XII. rész	62
XIII. rész	65
XIV. rész	67
XV. rész	70
XVI. rész	72
XVII. rész	74
XVIII. rész	77
XIX. rész	79
XX. rész	82
XXI. rész	85
XXII. rész	88
XXIII. rész	90
XXIV. rész	92
XXV. rész	94
XXVI. rész	96
XXVII. rész	98
Petőfi Sándor: Az alföld	101

A MAGYAR ÁBÉCÉ

NAGYBETŰK

A
Á
B
C
Cs
D
Dz
Dzs
E
É
F
G
Gy
H
I
Í
J
K
L
Ly
M
N
Ny
O
Ó
Ö
Ő
P
Q
R
S
Sz
T
Ty
U
Ú
Ü
Ű
V
W
X
Y
Z
Zs

A Á B C Cs D Dz Dzs E É F G Gy H I Í J K L Ly M N Ny O Ó Ö Ő P Q R S Sz T Ty U Ú Ü Ű V W X Y Z Zs

kisbetűk

a
á
b
c
cs
d
dz
dzs
e
é
f
g
gy
h
i
í
j
k
l
ly
m
n
ny
o
ó
ö
ő
p
q
r
s
sz
t
ty
u
ú
ü
ű
v
w
x
y
z
zs

a á b c cs d dz dzs e é f g gy h i í j k l ly m n ny o ó ö ő p q r s sz t ty u ú ü ű v w x y z zs

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

együtttalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTTTALADO

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

ELŐSZÓ

KEDVES BARÁTOM!

Ismerkedj meg Kócossal, a magyar puli kutyával!

Ezután ő vezet Téged a tanulásban, a magyar nyelvvel való ismerkedésben. Kócos szereti a csontot. Ezek a csontok jelölik a Neked való feladatokat.

Egy csont jelöli a téma alapvető iskolai szókincsét egyszerű grammatikával gyakoroltató feladatokat.

Két csont jelöli a nehezebb szavakat és bonyolultabb grammatikai formákat.

Három csont az igazán éhes kiskutyának! Sok új szót tartalmaz és alapos magyar nyelvtani ismereteket igényel.

Ne aggódj! Kócos is sokáig rágódik a csontokon, Neked is van időd és sok helyed az írásra, rajzolásra!

Szeretném, ha egy nyelven beszélénk!

Szeretném, ha sokat beszélnél és írnál magyarul!

Szeretném, ha megértenénk egymást, ezért arra kérlek, fordítsd le az anyanyelvedre a feladatok utasításait:

Húzd alá! _____

Rajzold le! _____

Kösd össze! _____

Egészítsd ki! _____

Másold le! _____

Olvasd el! _____

Válaszolj! _____

Számolj! _____

Írd le számmal! _____

Írd le betűkkel! _____

Írj mondatokat! _____

Melyik betű hiányzik? _____

Lapozz ide mindig, ha nem érted a feladat utasítását!

Remélem, Kócos és a sok feladat segít a magyar nyelv tanulásában!

A szerző

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Kultúra Intézetében.

MŰFAJOK

MESE

1. Melyik betű hiányzik?

Írd le **NAGYBETŰKKEL** és **kisbetűkkel** is!

M ___ S ___

MESE

mese

H ___ S

TR ___ F ___ S

___ LL ___ T

T ___ ND ___ R

2. Párosítsd a szótagokat! Írd le a szavakat!

GYŰJ

SE

mese

KEZ

LAT

TŰN

TŐ

ZÁ

FÁS

TRÉ

DÉS

ÁL

DÉR

ME

RÁS

3. Milyen mesék vannak? Kösd össze!

tréfás mese

népmese

hősmese

tündérmese

állatmese

Nem tudjuk, ki írta ezt a mesét.

Ebben a mesében egy szamár és egy kutya a szereplő.

Az ilyen a mese nagyon erős, szép, ügyes emberekről szól.

Ez a mese mindig nagyon vicces.

Ebben a mesében van mágia, varázslat, sárkány és tündér is.

4. Melyik betű hiányzik?

Írd le a szavakat **NAGYBETŰKKEL** és **kisbetűkkel** is!

N ___ PM ___ S ___

NÉPMESE

népmese

ME ___ EKEZ ___ ÉS

___ ESE ___ ÁRÁ ___

___ LLATME ___ E

T ___ NDÉ ___ M ___ SE

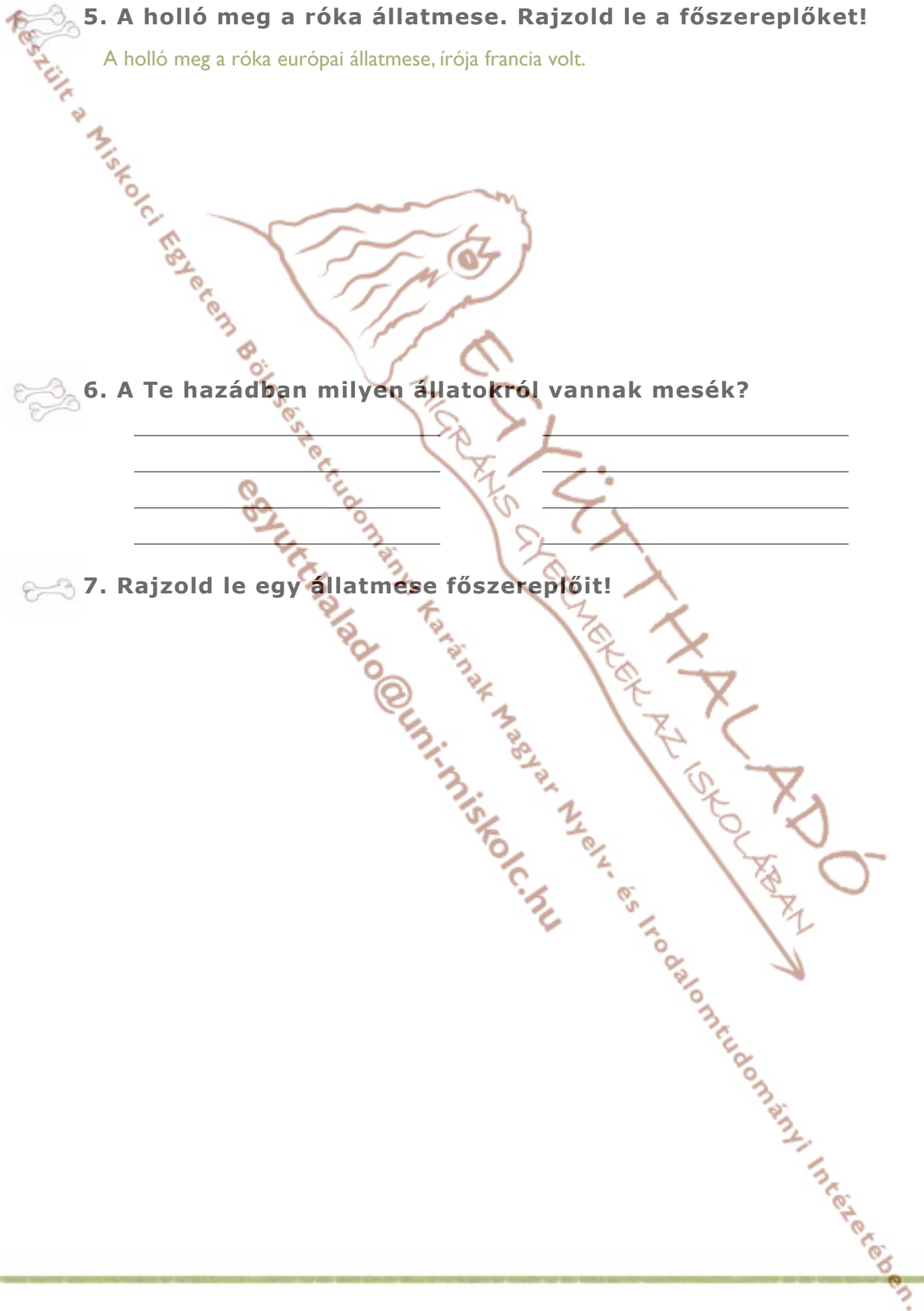
Állatmese

5. A holló meg a róka állatmese. Rajzold le a főszereplőket!

A holló meg a róka európai állatmese, írója francia volt.

6. A Te hazádban milyen állatokról vannak mesék?

7. Rajzold le egy állatmese főszereplőit!

8. Rakd sorrendbe a mese cselekményét!
Másold le a mondatokat a megfelelő sorrendben!

- A holló kiejtette a sajtot a szájából.
A róka megdicsérte a holló hangját.
A róka szeretné megenni a sajtot.
A róka hízélgésével rászedte a hollót.

9. Alkoss összetett szavakat a mese szóval az alábbi elemekből!

nép, hős, tündér, állat, gyűjtő, kezdés, szám

népmese,

csali, mű, hazugság

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

ESZKÖZTÁRALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyuttthalado@uni-miskolc.hu

Tündérmese

10. Melyik betű hiányzik?

Írd le a szavakat **NAGYBETŰKKEL** és **kisbetűkkel** is!

CS__DA

CSODA

csoda

VAR__ZS__AT

T__NDÉ__

BOL__OG

BŰ__ÖS

11. A mese egyik fajtája a tündérmese.

Húzd alá a tündérmese jellemzőit!

tündérek, állatok, iskolások, csodák, varázslat

csodás helyek, beszélő állatok, okos gyerekek, boldog vég

12. Írd le, mi jellemző a tündérmesére!

13. Melyek a bűvös számok a mesékben? Karikázd be!

2, 4, 10, 3, 5, 7, 32, 21, 57, 19, 12, 1, 8

14. Milyen kifejezésekkel találkozál a mesékben? Húzd alá!

három királyfi, öt percet késik,
tizenegy vár, négy szegény ember,
három próba, kétszer csókolta meg,
ötszáz forint, hétfejű sárkány

Rajzolj le ezekből egyet!

15. Te milyen *tündérmesét* ismersz?

Kik a főszereplők? _____

Kik a mellékszereplők? _____

Miről szól a történet? _____

Milyen bűvös számok fordulnak elő bennük? Írd le számjegyekkel! _____

Írj le három kulcsszót a meséből! _____

16. Írd be a hiányzó szavakat az alábbi mondatokba!

Élt egyszer _____ király. Annak volt _____ fia.

Árgyélus _____ aludt el.

Tündérszép Ilona _____ lett.

17. Melyik betű hiányzik?

Írd le a szavakat **NAGYBETŰKKEL** és kisbetűkkel is!

PR__BATÉ__EL **PRÓBATÉTEL** próbatétel

ARA__AL__A _____

T__ND__RSZ__P _____

KI__ÁLY__I _____

18. Milyen *próbatételek* vannak a Tündérszép Ilona és Árgyélus című *tündérmesében*?

Tegyél **✗** jelet a hamis, **✓** jelet az igaz állítások mellé!

1. Az aranyalmát termő fát kell őrizni.
2. A király három lányára kell vigyázni.
3. Meg kell küzdeni a sárkánnyal.
4. Virágot kell szedni a király almafájáról.
5. Tündérszép Ilonát kell megkeresni.
6. Aranyhalat kell fogni.

19. Párosítsd összehúzással a *meseelemeket* a *mondatokkal*!

Meseelemek

Állandó kifejezések

Mesezárás

Mesegyűjtő

Mesekezdés

Meseváltozat

Mondatok

Összegyűjti a meséket.

Hol volt, hol nem volt.

Itt a vége, fuss el véle.

Egy mese többféle formában él.

Hol jársz erre, ahol a madár se' jár?

20. Keress a könyvtárban a mesekönyvekben öt különböző mesekezdést!

21. Keress a könyvtárban a mesekönyvekben öt különböző mesezárást!

22. Melyik betű hiányzik? Írd le NAGYBETŰKKEL és kisbetűkkel is!

VI__ÁG__IK

VIRÁGZIK

virágzik

Á__VÁLT__ZÁS

ÖR__Ö__

AL__A__A

GY__R__

23. Keress meg nyolc szót a meséből!

T	Ü	N	D	É	R	M	E	S	E	Q	S	C	Á	Z	U	I	K	O	L
L	É	É	S	F	G	T	Z	U	J	I	W	B	R	G	H	Z	Z	N	A
G	U	I	K	I	A	F	R	C	E	R	T	Ö	G	D	Ö	G	H	G	E
Q	F	G	H	J	A	E	R	Z	F	H	É	L	Y	Ü	T	Y	Z	B	A
S	G	T	H	J	R	E	V	B	I	I	N	S	É	H	R	Ü	O	K	P
Á	S	R	T	Ü	A	R	Ú	F	G	H	J	O	L	X	V	R	A	L	M
A	S	D	F	G	N	R	G	O	Y	É	F	Ö	U	F	H	Ü	S	B	H
K	I	R	Á	L	Y	F	I	D	W	G	H	S	S	É	F	S	L	S	V
É	P	Ö	D	L	A	E	F	K	F	K	O	F	Z	D	E	R	T	D	Ö
S	D	A	É	F	L	Á	L	M	W	C	S	Á	L	K	S	T	Z	G	Y
A	P	P	J	P	M	J	O	H	I	Á	T	V	Á	L	T	O	Z	I	K
E	R	T	H	K	A	I	H	F	É	Á	O	U	T	U	Ü	K	N	L	O
H	K	O	L	O	J	T	F	M	K	M	R	G	M	O	N	K	F	Á	O
Á	É	K	I	V	D	O	L	M	D	O	É	D	U	M	D	I	F	T	W
U	I	K	L	K	V	Ö	Ü	G	D	U	M	P	Á	S	É	I	M	P	É
F	É	H	O	L	L	Ö	B	R	O	M	P	F	O	Ö	R	K	R	O	M
Ü	Á	D	N	L	Ö	M	F	L	É	D	I	B	O	F	S	K	O	R	J
Ö	F	I	A	I	N	G	U	O	P	B	D	M	É	P	Z	H	C	Z	N
U	H	V	C	D	E	S	A	O	M	P	É	Ö	J	N	É	I	B	F	Ö
A	J	O	Á	Ö	B	D	I	Z	S	P	Á	U	T	P	P	K	V	X	V

Írd le a talált szavakat!

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

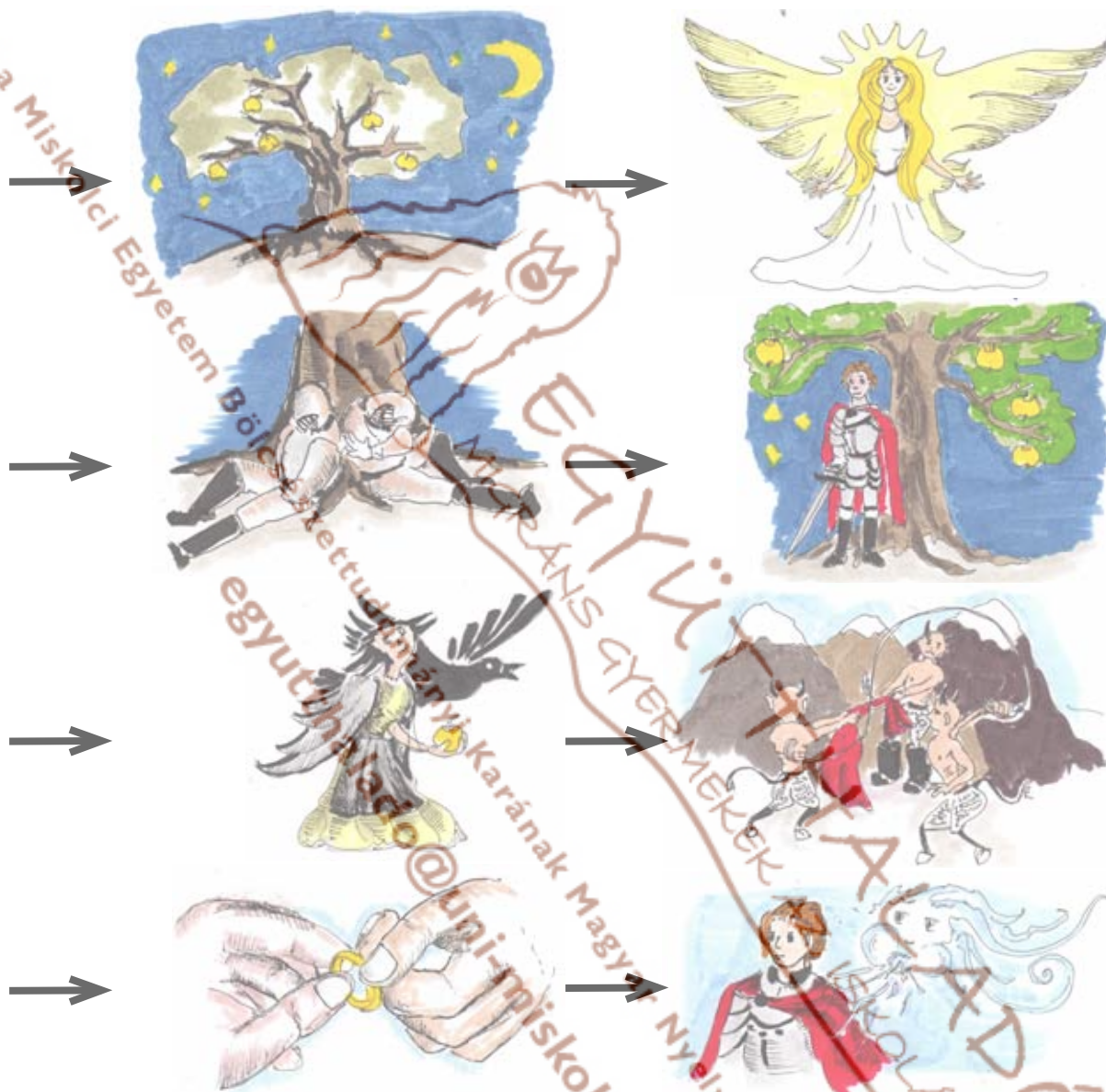
24. Másold le a szavakat!

mese _____
 mesét _____
 mesék _____
 mesében _____
 meséről _____
 mesének _____

mesélek _____
 mesélsz _____
 mesél _____
 mesélünk _____
 meséltek _____
 mesélnek _____

25. A képeken azok az események szerepelnek, melyeket a tündérmeséből ismerünk. Írd a mondatok előtt álló betűt a kép előtti nyílra! Ha jól dolgoztál, akkor olyan szó a megoldás, ami szerepel a mesében.

- A** A király almája éjjel virágzott.
A Árgyélus a szélről tudta meg, hol találhatja meg Tündérszép Ilonát.
A Az egyik holló különleges átváltozása.
A Tündérszép Ilona csodás átváltozása.
NY Tündérszép Ilona gyűrűt ajándékoz Árgyélusnak.
M Az ördögök vitája a köpönyegen, a bocskoron és az ostoron.
L Árgyélus őrizte a különös fát.
R Az örök elaludtak.

Csalimese

A mesék fajtái között megtalálhatjuk a csalimeséket is.

26. Rajzold le az Üveghegyet!

27. Kösd össze a képet a szavakkal!

28. Milyen tréfás tárgyakat ismersz?

Adj rövid leírást kettőről!

Rajzold le az egyiket!

MONDA

A hőmesékben a főszereplő természetfeletti képességekkel rendelkezik, szembeszáll a legyőzhetetlen gonosszal.

29. Melyik betű hiányzik a mesehősök nevéből? Írd le újra!

S _ R _ ÁNY

sárkány

FE _ ÉR _ ÓFI _

VA _ GYÚ _ Ó

Ö _ D _ G

FANY _ V _

30. Rajzolj le két mesehőst!

31. Kösd össze a képet és a mondatot!

Fehérlófia az erdőben ismeri meg Fanyűvöt.

Vasgyúró a bográcsban főz kását.

Az ördög Vasgyúró hasáról eszi meg a kását.

32. Melyik betű hiányzik? Írd le a szavakat!

HÁR__M__E__Ű

háromfejű

E__ÜS__TER__Ő

TI__ENK__TF__JÚ

A__ANY__E__Ő

SÁ__K__NY

33. Keresd meg a szavak határát a szókégyóban!

nyaksárhányhatfejűmezőkásaördögördőezüst

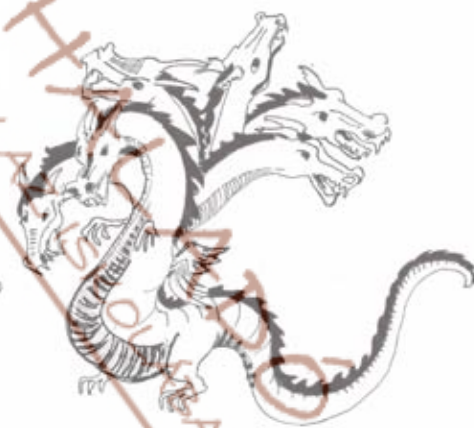
Írd le a szavakat!

34. Kösd össze a képet a mondattal!

A sárkány nyakán három fej van.

A hatfejű sárkány az ezüsterdőben él.

Az aranymezőben tizenkétfejű sárkány lakik.

35. Melyik betű hiányzik? Írd le a szavakat!

GRI__F__A__ÁR

griffmadár

SZA__ON__A

LE__RESZ__ED__K

__EHÉ__L__ÓF__A

36. Kösd össze!

Fehérlófia a griffmadár hátára ült.
A griffmadár szalonnán és kenyéren élt.
Fehérlófia kosáron ereszkedett le a mélybe.

37. Rajzold le a griffmadarat!

egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

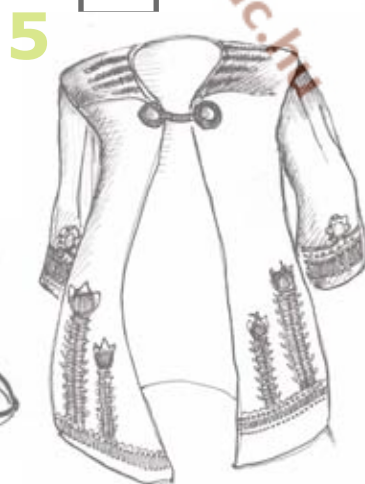
együttműködő partner az iskola

HALADÓ

ISKOLÁBAN

bocskor, juhászbót, kastély, ostor, suba, tarisznia

bocskor, juhászbót, kastély, ostor, suba, tarisznia

Jótett helyébe _____ várj.

41. Milyen magyar közmondásokat ismersz?

EGYÜTTTALAD
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
Filozófiai és Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének
egyutthalado@uni-misk

egyetthalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTTTALADÓ

nyelvi Intézetében.

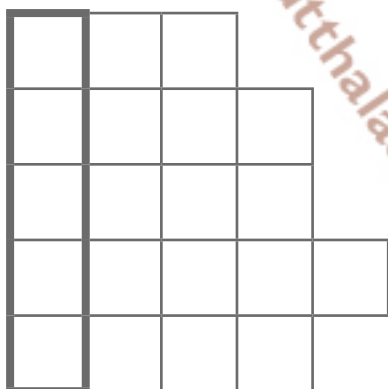
42.

A Rege a csodaszarvasról című monda a magyarok eredetéről szól.

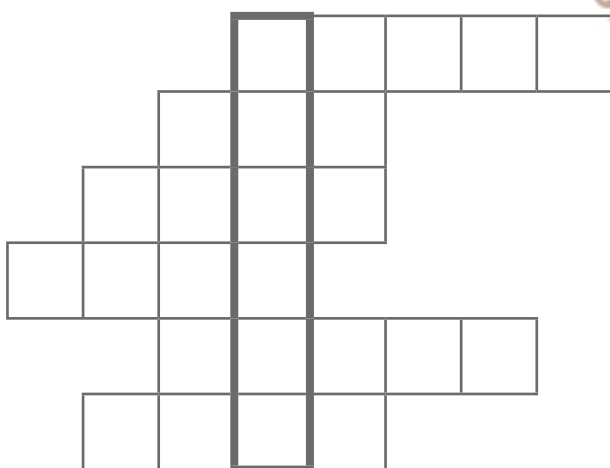
Rajzold le a csodaszarvast!

43. Fejtsd meg a keresztrejtvényt! A vastagon keretezett betűk függőleges sorának összeolvasásával megtudod, kik találtak rá a csodaszarvasra.

1. Bátor vitéz.
2. A kutya beszél.
3. Nem kicsi.
4. Betegeket gyógyít.
5. Ravasz állat.

1. Magasban száll.
2. Ének más szóval.
3. Nem kicsi.
4. Nem fiú.
5. Hápogó állat.
6. Virágok nőnek benne.

DAL

44. A szókígyóban van hat szép virág. Keresd meg!
Írd le a szavakat!

tulipánszekfűgyöngyvirágszarkaláblevendularózsa

45. Írd a virágok alá a nevüket!

46. A népdalt egészítsd ki a virágok nevével!

Ej, haj, _____, teljes _____,

Bimbós _____!

Ha kertedbe mehetnék, piros _____ szedhetnék,

Szivem megújulna,

Szivem megújulna.

Ej, haj, _____, teljes _____,

 _____,
 _____ virág!

Ha kertedbe mehetnék, ha ott kertész lehetnék,

Mindjárt meggyógyulnék,

Mindjárt meggyógyulnék.

47. Ismételd a mintákat!

48. Az évszakoknak is van *ritmusa*! De melyik betű hiányzik? Írd le újra!

TA _ A _

tavas

NY _ R _

Ő _

_ ÉL

49. Válaszolj!

Mi jön nyár után? _____

Mi van tavasz előtt? _____

Mi jön a tél után? _____

Mi van a tél előtt? _____

Mikor van ősz? _____

50. Karikázd be a hét napjait! Írd le sorba, ahogyan állandóan visszatérnek hétről hétre, követve a mindennapok *ritmusát*.

H	H	G	K	E	D	D	F	T	U	S
É	F	J	K	S	L	É	G	S	F	Z
T	D	P	Ő	Ö	F	F	W	Z	Q	E
F	P	É	N	T	E	K	F	O	H	R
Ő	V	D	D	Ű	E	E	V	M	D	D
V	A	S	Á	R	N	A	P	B	É	A
G	A	F	R	T	E	K	J	A	Z	F
J	P	É	Á	I	D	D	U	T	L	D
K	U	H	C	K	S	D	O	É	X	Y
Y	C	S	Ü	T	Ö	R	T	Ö	K	N

hétfő

51. Egészítsd ki a hónapok neveit! Írd le újra a szavakat!

NO__EM__ER

november

FEB__UÁ__

MÁ__U__

J__LI__S

A__GU__T__S

OKT__B__R

__ANU__R

ÁP__ILI__

D__C__M__ER

__ÁRC__US

__ÚNI__S

SZ__PT__M__E

52. Írd le a hónapok neveit az anyanyelveden!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

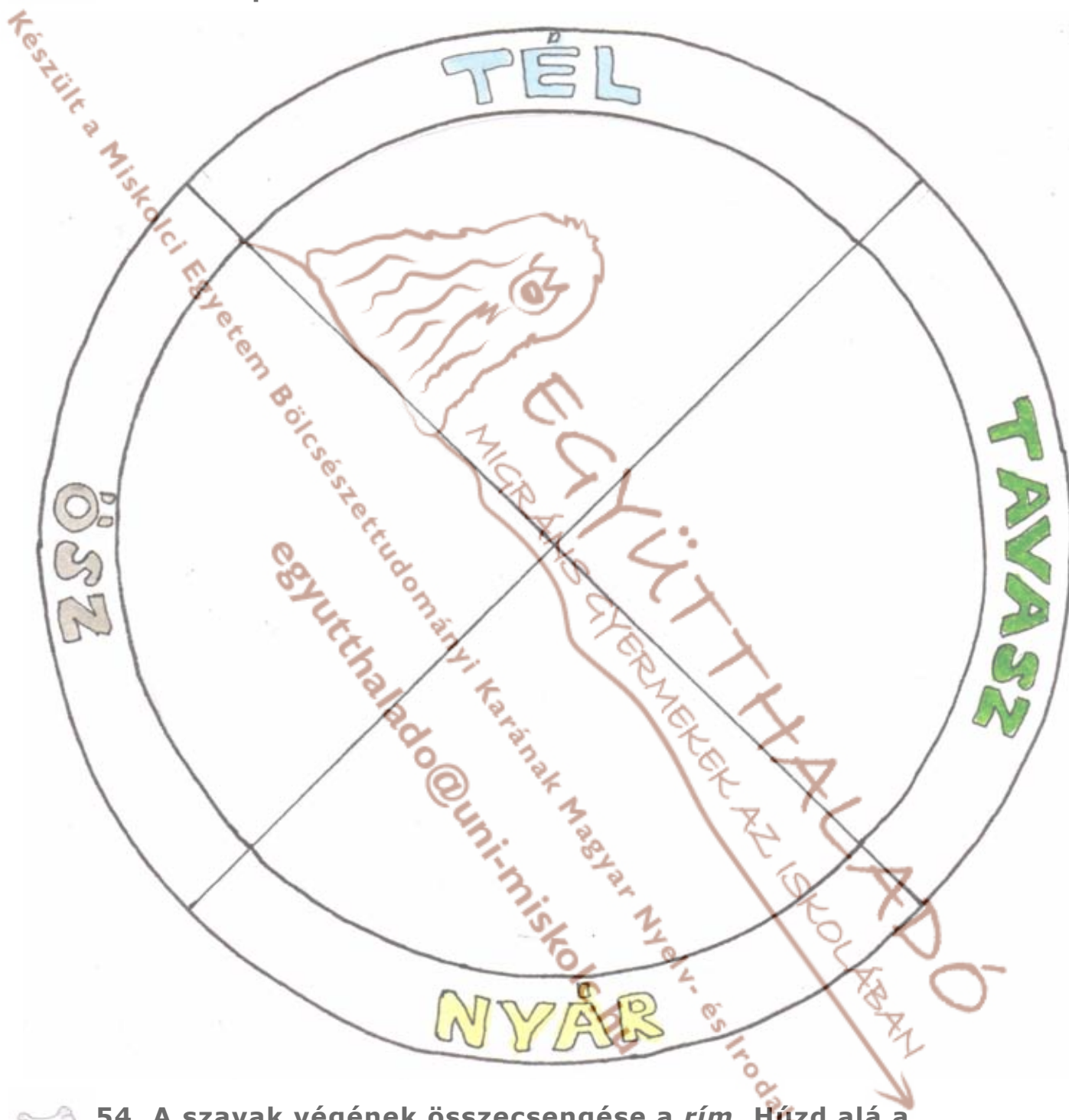
EGYÜTTTARTALADO

MIGRÁNS GYERMEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

53. Milyen évszakban vannak a hónapok?
Írd a hónapokat az ábrába!

54. A szavak végének összecsengése a *rím*. Húzd alá a következő szópárok közül azokat, amelyek összecsengenek!

sugára, bojtárra,
nagyon, nagyon
legelész, heverész,

ruhája, mosza

Jancsi, Iluska
tulipán, rózsza
bojtár, juhász

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézetében.

MÍTOSZ

A mítosz istenekről, csodás lényekről, hősökéről szóló történet.

55. Rajzold le, hogyan győzte le Odüsszeusz az egyszemű óriást!

56. Rakd sorba és írd le a történetet a megadott mondatokkal úgy, mintha te lennél az óriás!

Másnap négyet ettem meg.

Megérkezett tizenkét idegen.

Éjjel egy tüzes bottal kiszúrta a szemem.

Borral itatott le Utisz.

Először két idegent ettem meg.

Megettettem a nyájamat.

57. Tervezz díszes vázát a küklopsz barlangjáról!

a váza eleje

a váza hátoldala

58. Írj magyarázatot a vázád díszítéséhez!

FLADÓ
AZ ISKOLÁBAN
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
uni-miskolc.hu

 59. Rakd sorrendbe a hét napjait!

kedd, szerda, hétfő, vasárnap, csütörtök, szombat, péntek

 60. Válassz egy bibliai történetet! Meséld el saját szavaiddal!

 61. Rajzold le Noé bárkáját!

 62. Írd le, mi van a képeden!

együttthaladó
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Noé, zsiráf, elefánt, galamb, bárka, teve, oroszlán, hal

Ember:

Állat:

Tárgy: _____

Noé _____ épített.

A minden élőlény elfért.

Noé családja a menekült az özönvíz elől.

Noé óriási építmény volt.

Másold le a megfelelő sorrendben!

Százötven nap elteltével a víz visszahúzódott.

A víz még magasabb lett a földön.

A galamb visszatért a bárkába.

Noé a vízözön előtt beszállt a bárkába.

Noé kinyitotta a bárka ablakát és kiengedte a madarat.

TALADÓ
KÉK AZ ISKOLÁBAN
rának Magyar Nyelv- és Irodalomtörténeti Intézet
ado@uni-miskolc.hu

Handwritten text: @u...rk M...

skol wyel

REGÉNY

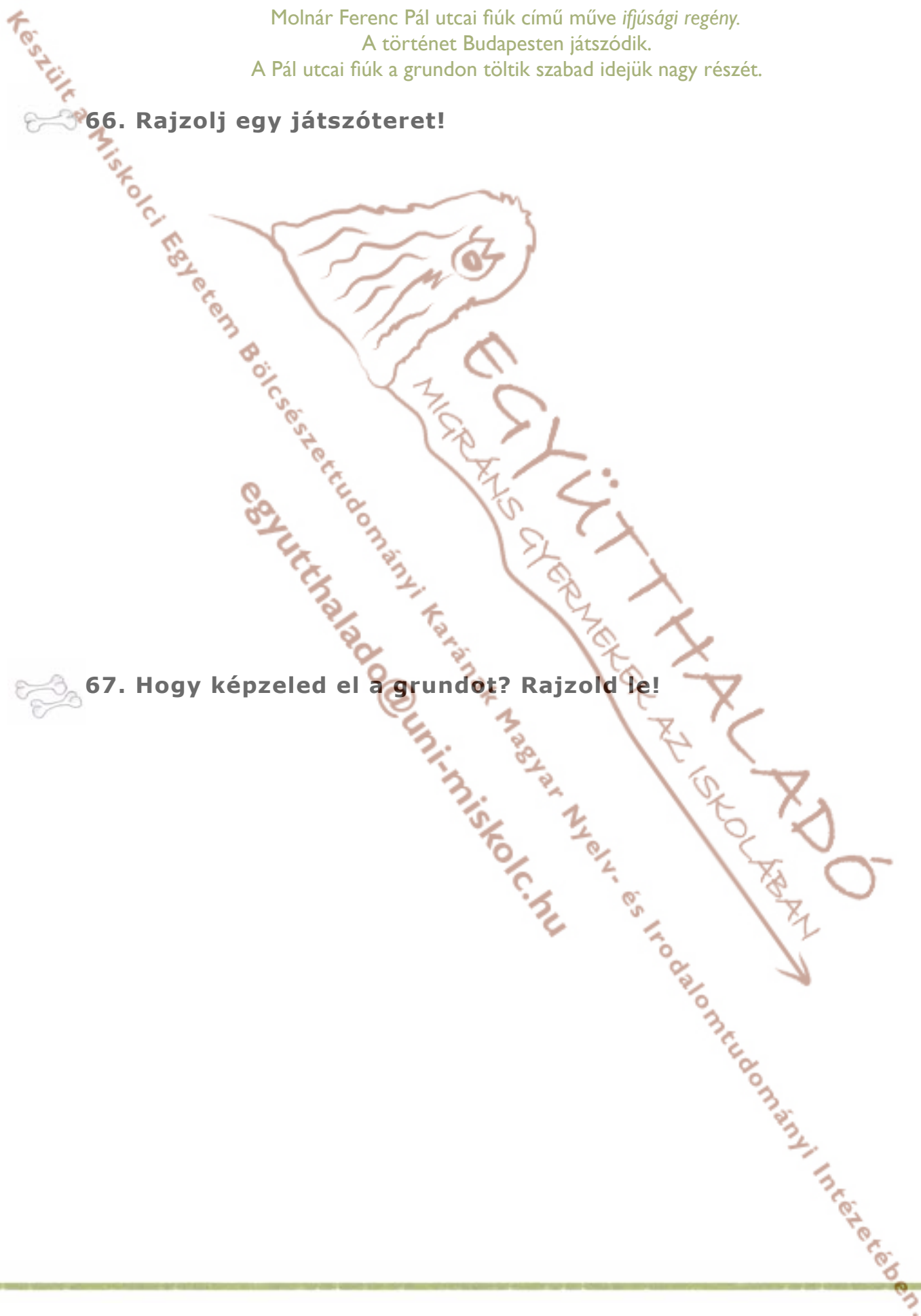
Molnár Ferenc Pál utcai fiúk című műve ifjúsági regény.

A történet Budapesten játszódik.

A Pál utcai fiúk a grundon töltik szabad idejük nagy részét.

 66. Rajzolj egy játszóteret!

 67. Hogy képzeled el a grundot? Rajzold le!

© 2019 Miskolci Egyetem, Miskolci Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet

PETŐFI SÁNDOR: JÁNOS VITÉZ

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karánál

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Bölcsészettudományi Intézetében.

1. Olvasd el!

- A János vitéz egy vers.
- János vitéz egy hosszú vers.
- A János vitéz Petőfi Sándor verse.

Húzd alá a helyes választ!

- Mi a János Vitéz? egy vers – egy novella
 Milyen ez a vers? rövid – hosszú
 Kinek a verse? Petőfi Sándor verse – Arany János verse

2. Ragozd el a vers szót!

- E/1. az én versem T/1. a mi _____
 E/2. a te T/2. a ti _____
 E/3. az ő T/3. az ő _____

3. Olvasd el és válaszolj!

- A verset más néven költeménynek hívjuk.
- A vers egy költemény.
- A János vitéz egy költemény.
- A költeményt a költő írja.
- A költeményt Petőfi Sándor írta.
- Petőfi Sándor egy költő.

- Minek hívjuk más néven a verset? _____
 Mi a János vitéz? _____
 Ki írja költeményt? _____
 Mi Petőfi Sándor? _____

4. Olvasd el!

- A elbeszélés egymás után következő cselekvések (valaki csinál valamit) vagy események (valami történik) elmondása, leírása.
- Az elbeszélés válaszol ezekre a kérdésekre: Mi történt? Kivel történt? Hol történt?
- A János vitéz egy elbeszélés. Leírja, mi történt Jancsival.

Készíts elbeszélést!

- Ez történt tegnap velem
 reggel: _____
 délelőtt: _____
 délben: _____
 délután: _____
 este: _____

5. Mi az elbeszélő költemény?

Tegyél ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

1. A János vitéz egy költemény.
2. A János vitéz formája vers.
3. A János vitéz elbeszéli Juliska történetét.
4. A János vitéz elbeszélő költemény.
5. A Rege a csodaszarvasról elbeszélő költemény.
6. A Fehérlófia elbeszélő költemény.

6. Ragozd a szavakat!

ház	vers	költemény	dal
házak	versek	költemények	dalok
házat	verset	költeményt	dalt
házban	_____	_____	_____
házból	_____	_____	_____
házba	_____	_____	_____
házra	_____	_____	_____
hárról	_____	_____	_____
háznak	_____	_____	_____

Készült a Miskolc Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
együttthaladó@uni-miskolc.hu

I. RÉSZ

1. Olvasd el és válaszolj!

A János vitéz 27 (római számmal XXVII) részből áll.

A részek versszakokból állnak.

Hány versszakból áll az I. rész? _____

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1: Nyár van. Nagyon süt a nap. A juhásznak melege van.

1. versszak: Szerelmes a juhász. A fűben fekszik/hever, a nyáj legel.

2. versszak: Sok virág van a réten. De a juhász a patakot nézi.

3. versszak: A patakban egy szép kislány mos.

4. versszak: A lány tetszik a juhásznak. A juhász gyönyörködik a lányban.

5. versszak: A juhász neve Kukorica Jancsi (János). A lány neve: Iluska.

6. versszak: Jancsi megszólítja Iluskát. „Pillants ide” (=nézz ide).

7. versszak: A lánynak kökényszeme van (=A kökény kék színű, a lánynak kék színű a szeme.) A lánynak piros a szája. Jancsi kéri Iluskát, menjen ki a partra.

8. versszak: Juliskát nem az édesanyja neveli. Nevelő anyja (=mostohája) van > Juliska mostohagyermek.

9. versszak: Iluskának hosszú szőke haja van. Nem megy ki a partra Jancsihoz.

10. versszak: Jancsi galambomnak szólítja Iluskát. A galamb, gerlice egy kedves madár > a „galambom” megszólítás kedveskedő. Jancsi csókot szeretne adni Iluskának.

11. versszak: Iluska kimegy a vízből. Jancsi megöleli, megcsókolja.

3. Másold le a kulcsszavakat!

NYÁR: _____

JUHÁSZ: _____

NYÁJ: _____

SZERELMÉS: _____

PATAK: _____

MOS: _____

LÁNY: _____

MOSTOHA: _____

4. Mit látsz a képen?

5. Kócos összekeverte a szavakat!
Melyik tartozik Iluskához, melyik Jancsihoz?

ILUSKA

JANCSI

egyutthalado@uni-miskoc.hu

6. Rajzold le Iluskát!

7. Válaszolj a kérdésekre!

Mit csinál Jancsi? _____

Mit csinál Iluska? _____

Hol hever Jancsi? _____

Hol mos Iluska? _____

Ki szerelmes Iluskába? _____

Ki a mostohagyermek? _____

Milyen színű a haja Iluskának? _____

8. Tegyel **✗** jelet a hamis, **✓** jelet az igaz állítások mellé!

1. A nyáj bárányokból áll.
2. A juhász kutyákra vigyáz.
3. A juhászbojtár fiatal juhász.
4. A kökény piros színű.

9. Tedd sorrendbe az eseményeket!

- Iluska mos a patakban.
- Jancsi hívja a partra Iluskát.
- Süt a nyári nap.
- Jancsi hever a fűben.
- Jancsi megcsókolja Iluskát.

10. Kösd össze a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

tüzesen

gerlice

hever

gyönyörű

szép

fekszik

galamb

melegen

hív

csalogat

11. Nézd meg egy képes értelmező szótárban a nyáj, galamb, part, patak szavakat¹! Írd le, mit jelentenek!

egyettháló@u...
...észet tudományi Karának M...
...MIGRÁNS GYERMEKEK A...
...GYÜJTŐTÁR

1 Használd például: Tátrai Ildikó 2009. Játsszótárs. Képes magyar értelmező szótár. Akadémiai Kiadó, Budapest.

II. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a második rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!
 I. _____ II. _____

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: Este lett. Iluska mostohája keresi a lányát.
2. versszak: A mostoha megnézi, mit csinál Iluska.
3. versszak: A mostoha mérges, dühös Iluskára.
4. versszak: A mostoha megszidja Iluskát.
5. versszak: Jancsi megfenyegeti a mostohát. Jancsi azt mondja: ha szidja (=szóval bántja) Iluskát a mostohája, akkor kiveri a fogait (=kihullanak a fogai).
6. versszak: Jancsi védelmezi Iluskát.
7. versszak: Jancsi megfenyegeti a mostohát. Jancsi azt mondja: ha szidja (=szóval bántja) Iluskát a mostohája, akkor felgyújtja a házát. Iluska nem érdekli a szidást, mert sokat dolgozik.
8. versszak: Hazaküldi Jancsi Iluskát. Jancsi azt mondja, hogy ha rosszul bánt Iluskával a mostohája, panaszolja el (=mondja el) neki.
9. versszak: Jancsi felveszi a subáját. Jancsi keresi a nyáját, de a nyájból csak egy-két bárány maradt.

3. Másold le a kulcsszavakat!

MOSTOHA	_____	DÜHÖS	_____
SZIDALMAZ	_____	VÉDELMEZ	_____
DOLGOZIK	_____	SUBA	_____

4. Építs szókégyót a szavakból!

Jancsi, este, Iluska, dühös, ad, dolgozik, küld, sietve

Jancsi > Iluska > _____

5. Kócos összekeverte a szavakat! Kihez tartozik a szó?

Mostoha: _____

Jancsi: _____

Iluska: _____

6. Jancsi Iluska mostoháját „boszorkánynak” nevezi a 3. versszakban.

Nézd meg a szótáradban, mi a **boszorkány** a te nyelveden!

Nézd meg az értelmező szótárban a **boszorkány** szót!

7. Keress rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

dühös, teremtés, mérges, haragos

dúl-fúl _____, _____, _____, _____

kislány _____

8. Mit jelent a szólás-mondás, állandósult szókapcsolat?

lopja a napot: _____

Ő sem jobb a Deákné vásznánál: _____

III. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a második rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!
 II. _____ III.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: Késő este volt, mikor Jancsi a nyáját félig összeszedte.
2. versszak: Jancsi hazafelé hajtja a megmaradt bárányokat.
3. versszak: Jancsi szomorúan megy haza. Félt a gazda haragjától.
4. versszak: A gazda a kapu előtt várta. Meg akarta olvasni (=számolni) a juhokat (=bárányokat).
5. versszak: Jancsi bevallotta(=elmondta), hogy nagy híja van a nyájnak (=sok bárány hiányzik).
6. versszak: A gazda a bajszát pödörte.
Azt hitte, Jancsi tréfál.
7. versszak: Kisült (=kiderült), hogy Jancsi nem tréfál. A gazda nagyon mérges lett.
8. versszak: A gazda szidalmazza Jancsit. A gazda zsványnak nevezi Jancsit.
9. versszak: A gazda elzavarta Jancsit, és egy nagy rúddal utána szalad.
10. versszak: Jancsi elfutott a gazda elől, de nem félt. Jancsi erős legény volt.
11. versszak: Jancsi azért futott, mert nem akart verekedni. És méltán (=jogosan) haragudott a gazda.
12. versszak: Jancsi addig futott, amíg a gazda el nem fáradt. Jancsi aztán ment tovább.

3. Kócos összekeverte a betűket és a számokat! Melyik szót rejtik a betűk?

4. Másold le a rokon értelmű szavakat/szinonimákat!

búsul – kesereg – szomorú: _____

szánom – bánom – sajnálom: _____

bolondozik – tréfál: _____

markos – erős: _____

fut – szalad – rohan: _____

ballag – sétál – kullog: _____

5. Hány éves Jancsi?

„...nem érte meg még hússzor a telet.”

Figyeld meg!

Magyarországon 4 évszak van: tavasz, nyár, ősz, tél.

Egy évben négy évszak van.

Jancsi még nem élt meg 20 telet.

= Jancsi 19 éves.

Te hány éves vagy? _____

6. Tedd sorrendbe az eseményeket!

Jancsi összegyűjtötte a bárányokat.

A gazda elkergette Jancsit.

Jancsi hazafelé hajtotta a nyáját.

A gazda meg akarta számolni a bárányokat.

A gazda mérges volt.

7. Kösd össze az ellentétes jelentésű szavakat!

szomorú

áll

indulatos

balra

tréfál

méltán

fut

komolyan beszél

jobbra

nyugodt

méltatlanul

vidám

8. Tegyel jelet a hamis, jelet az igaz állítások mellé!

1. Jancsi fiatal legény

2. A gazdának van bajusza.

3. A bajusz a kézen van.

4. A nyáj bárányokból áll.

5. A gazda nyugodt ember.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYKÜTT HALADÓ

egykuttalado@uni-miskolc.hu

IV. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a negyedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

I. _____ II. _____ III. _____ IV. _____

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

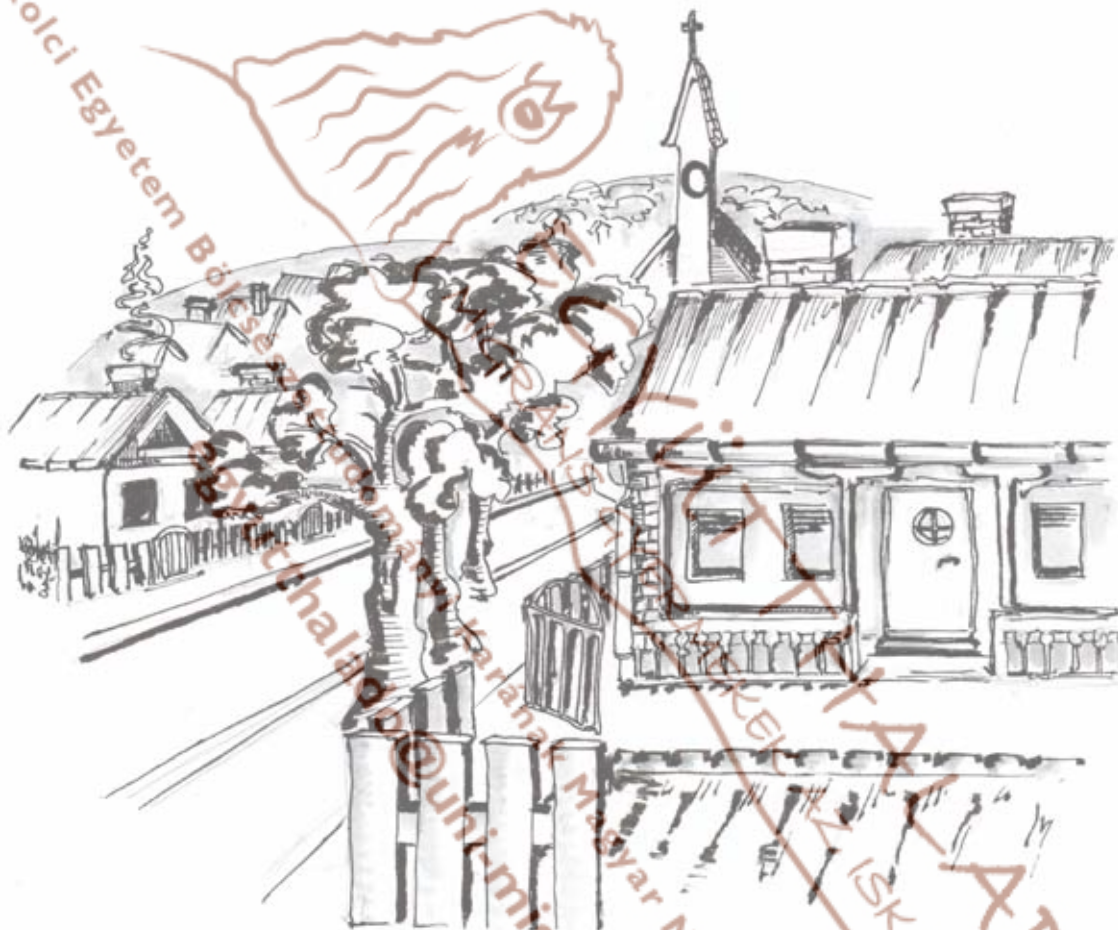
1. versszak: Este volt, a csillagok ragyogtak. Jancsi Iluskáék kertjéhez ment.
2. versszak: Jancsi elővette a furulyáját és egy nótát (=dalt/éneket) kezdett fújni.
3. versszak: Iluska aludt, de fölkelt a nótára. Lesietett (=lement) Jancsihoz.
4. versszak: Iluska megijedt, mert Jancsi halovány (=halvány/sápadt) volt.
5. versszak: Jancsi sápadt volt, mert félt. Félt, hogy utószor (=utoljára) látja Iluskát.
6. versszak: Jancsi azt mondta, hogy elmegy örökre.
7. versszak: Jancsi elmondta, mi történt. A zokogó (=hangosan síró) Iluskát ölelte.
8. versszak: Elbúcsúzik/elköszön Iluskától: „Az Isten áldjon meg!”.
9. versszak: Iluska is elköszön Jancsitól. Iluska azt kéri: minden tört (=letört) virágról, amit az út közepére vetettek (=dobtak), Iluska jusson Jancsi eszébe.
10. versszak: Elváltak egymástól. Iluska és Jancsi is sírt.
11. versszak: Jancsi nem nézte az utat. Nem nézte, merre megy. Nem vette észre, ki van mellette.
12. versszak: Jancsi megállt, visszanézett. Messze volt a falu. A torony látszott egyedül. (A falu legmagasabb épülete a templomtorony).
13. versszak: Jancsi nagyot sóhajtott. A madarak (daruk=darvak) magasan röptek.
14. versszak: Jancsi ballagott (=lassan ment). Nehéz volt a szíve (=szomorú volt).

3. Másold le a kulcsszavakat!

ESTE	_____	ELMEGY	_____
ÖLEL	_____	VIRÁG	_____
BALLAG	_____	SZÍV	_____

4. Jelöld a rajzon a megfelelő szavakat!

torony, ház, ablak, ajtó, kémény, háztető, fa, út, kert

5. Kócos összekeverte a betűket és a számokat! Melyik szót rejti a szókégyó?

I48L1US35910A103K

6. Írj búcsúzáskor használt köszönéseket!

pl. Az Isten áldjon meg!

V. RÉSZ

1. Hány versszakból áll az ötödik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)! IV. _____ V.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: A nap fölkelt (=reggel lett) a rónaságon (=pusztán).
2. versszak: Amerre járt Jancsi, nem volt fa, nem volt bokor, csak egy tó.
3. versszak: A tó szélén egy gém eledelt (=ételt) keresett. A tó körül más madarak is szálltak.
4. versszak: Jancsi ballagott, (=ment) és nagyon szomorú volt.
5. versszak: Délben (=mikor a nap elért ez ég tetejére) Jancsinak eszébe jutott, hogy falatozni kéne (=enni kellene).
6. versszak: Leült, elővette a tarisznyáját (=táskáját) és megette a szalonnáját.
7. versszak: Ebéd után vizet ivott a tóból.
8. versszak: A tó partján álmos lett. Vakondtúrára bocsátotta fejét (=letette a fejét).
9. versszak: Jancsi Iluskáról álmodott, de felébresztette a mennydörgés.
10. versszak: Hirtelen égiháború (=vihar) lett.
11. versszak: Elsötétült az ég (=a világ sötétbe öltözködött vala), dörgött, villámlott, esett az eső.
12. versszak: Jancsi kifordította a subáját.
13. versszak: A vihar hamar elcsendesült. A felhőt elfújta a szél. Szivárvány lett.
14. versszak: Jancsi elindult. Mikor a nap leszállt (=este lett), akkor sem állt meg.
15. versszak: Jancsi egy sűrű sötét erdőbe ért. Ott egy hollót látott.
16. versszak: Jancsi semmitől sem háborgatván (=senki sem zavarta) ment tovább az erdőben.

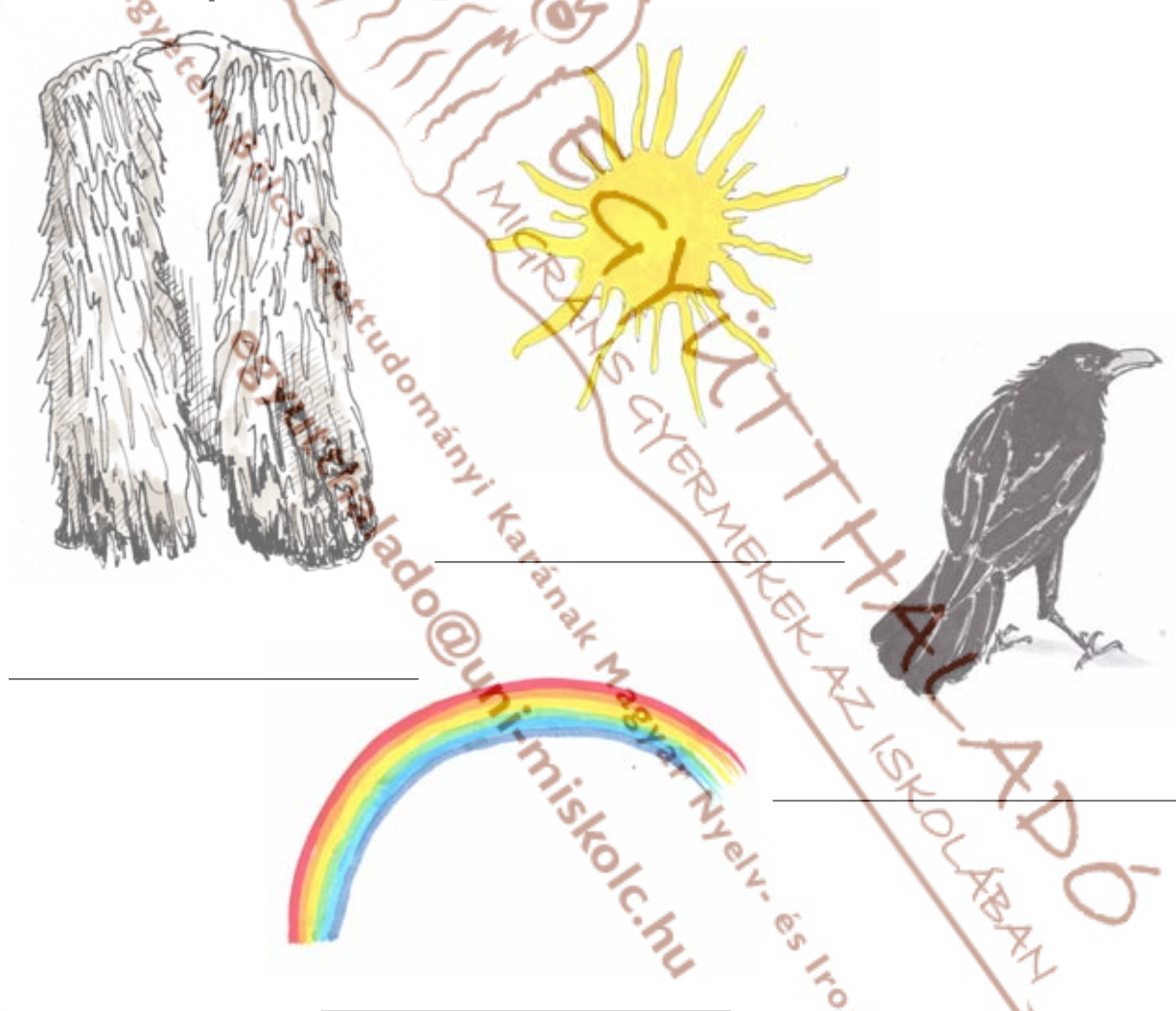
3. Másold le a kulcsszavakat!

BALLAG	_____	ÁLOM	_____
SUBA	_____	VIHAR	_____
ERDŐ	_____	HOLLÓ	_____

4. Válogasd ki a következő felsorolásból az ötödik részben szereplő állatokat! Húzd alá!

suba, fa, gém, nap, szivárvány, holló, halászmadár, bokor, ballag

5. Írd a képek alá az előző feladatból odailő szót!

6. Másold le a rokon értelmű szavakat/ szinonimákat!

eledelel – étel _____
 ballag – megy – cammog _____
 tarisznya – táska _____
 égiháború – vihar _____
 háborgat – zavar _____

VI. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a hatodik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

IV. _____ V. _____ VI.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben is!

1. versszak: Éjfél lehetett már, amikor Jancsi szemébe tűnt egy fénysugár (=meglátott egy fénysugarat). A fény egy ablakból jött.
2. versszak: Jancsi ezt gondolta: egy csárdából (=kocsmából) jön a fény. Bemegy éjszakára.
3. versszak: Jancsi csalatkozott (=tévedett). Nem csárda volt a ház, hanem zsványok (=tolvajok) tanyája (=háza).
4. versszak: Veszélyes (=nem tréfa dolog) a zsványok közé menni. Jancsi bátor volt és belépett.
5. versszak: Jancsi köszönt: Adjon az úristen szerencsés jó estét! A zsványok fegyvert fogtak (=fegyverhez kapának).
6. versszak: A zsványok kapitánya (=vezetője) ezt kérdezte Jancsitól: ki vagy te? Vannak-e szüleid? Van-e feleséged?
7. versszak: Jancsi nem ijedt meg.
8. versszak: Jancsi nem félt életét (=nem aggódik). Bátorsággal (=bátran) belép a zsványok közé.
9. versszak: Jancsi ezt mondja: engedjék megpihenni, vagy ölják meg (=űssetek agyon).
10. versszak: A tizenkét zsvány csodálkozott.
11. versszak: A kapitány (=vezető) bátor legénynek nevezte Jancsit. Kezet csapnak vele (=elfogadják zsványnak, társul fogadják).
12. versszak: A zsványok kirabolják, megölik az embereket, így ezüstöt, aranyat szereznek. A kapitány (=vezető) biztatja Jancsit, hogy legyen ő is zsvány.
13. versszak: Jancsi tettetett jókedvvel szólt (=csak színleli/hazudja az örömet). A barátjuk lesz (=cimborátok vagyok). Ő is zsvány lett.
14. versszak: Bort isznak.
15. versszak: A zsványok sok bort ittak. Jancsi mértéket tartott (=keveseset ivott).
16. versszak: A zsványok (=latrok) a bortól elaludtak (=Álmodt hozott a bor.). Ezt várta Jancsi.

17. versszak: Jancsi ezt mondta: Jó éjszakát! A zsiványok sok embert megöltek, most Jancsi fogja a zsiványokat megölni. 18. Jancsi a zsiványok kincsét el akarta vinni Iluskának. A pénzzel feleségül veheti Iluskát.

19. versszak: Jancsi azt tervezte, hogy házat építtet a falu közepén. Ott boldog lesz Iluskával.

20. versszak: Jancsinak eszébe jut, hogy a zsiványok úgy szereztek a pénzt, hogy másokat megöltek. (= tán minden darabhoz vérfoltok ragadnak)

21. versszak: A lelkiismerete nem engedi, hogy a pénzhez nyúljon.

22. versszak: Jancsi a házból kilépett, és a gyertyával felgyújtotta a házat.

23. versszak: Az egész ház egy láng lett (=égett a ház).

24. versszak: A tűzre felébredtek az állatok: bagoly, bőregér (=denevér).

25. versszak: A reggeli nap a ház romjának ablakán bevilágított. Csak a zsiványok (= haramják) csontvázai maradtak.

3. Másold le a kulcsszavakat!

CSÁRDA _____

ZSIVÁNY _____

KINCS _____

BÁTOR _____

BOR _____

LÁNG _____

4. Írd a képek alá a megfelelő szót!

bagoly, kincs, bőregér, gyertya

5. Kócos összekeverte a szavakat. Kihez tartozik a szó?

bátor, lop, nem fél, fenyeget, kincs, okos

zsiványok: _____

Jancsi: _____

6. Tedd sorrendbe az eseményeket!

Jancsi felgyújtotta a zsiványok házát.

A zsiványok sok bort ittak.

Jancsi fényt látott egy ablakban.

Jancsi ezt mondta: szeretne a zsiványtanyán aludni.

A zsiványok sok bort isznak, Jancsi mértéket tart.

A romok alól csak a zsiványok csontvázai látszottak ki.

7. Kösd össze a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

tolvaj	agyonüt
barát	vezér
csárda	fiatal fiú
legény	cimbora
kapitány	meglát
szemébe tűnik	fut
rohan	zsivány
megöl	kocsmá

8. Tegyél ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

1. A zsiványok ezüstöt és aranyat szereznek.
2. Jancsi a zsiványokkal sok bort ivott.
3. Jancsi magával vitte a kincset.
4. Jancsi felgyújtotta a zsiványok házát.
5. A zsiványtanyán zsiványok laknak.
6. Jancsi megijedt a zsiványoktól.

VII. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a hetedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

V. _____ VI. _____ VII.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: Jancsi messze járt (=hetedhét országon túl jára). Nem gondolt a zsványtanyára (=a tolvajok házára).
2. versszak: Jancsi katonákkal (=huszárok) találkozott. A katonák fegyverrel jöttek, lovakon ültek.
3. versszak: Jancsi örömet (=örömmel) menne katonának. Szeretne katona lenni.
4. versszak: Jancsit megkérdezte a vezér, hogy miért olyan szomorú.
5. versszak: Jancsi ezt mondta: ő bujdosik (=vándorol) világban. Szeretne katona lenni.
6. versszak: A vezér ezt mondta: gondolja meg Jancsi, mert ők öldökölni (=ölni) mennek. A franciáknak mennek segíteni (=segedelmére).
7. versszak: Jancsi így még jobban szeretne menni a háborúba.
8. versszak: Jancsi még nem ült lovon, mert ő juhász. De a magyar lóra termett (=a magyar ember jól ül a lovon).
9. versszak: Jancsi a vezérnek megtetszett.
10. versszak: Jancsi felvette a piros nadrágot és a mentét (=kabátot), majd felemelte kardját.
11. versszak: Felült a paripára (=lóra). Keményen ült a lovon.
12. versszak: A többi katona csodálta Jancsi szépségét és erejét. A leányoknak tetszett Jancsi.
13. versszak: De Jancsinak egyetlenegy leány sem tetszett. Iluska maradt a szerelme.

3. Másold le a kulcsszavakat!

HUSZÁR	_____	VEZÉR	_____
HÁBORÚ	_____	LÓ	_____
LEÁNY	_____	SZERELEM	_____

4. Másold le a hasonló jelentésű szavakat (szinonimákat)!

zsiványtanya – tolvajok háza _____

katona – huszár _____

örömet – örömmel _____

bujdosik – lassan megy – vándorol _____

öldököl – öl _____

mente – kabát _____

paripa – ló _____

5. Figyeld meg!

A magyar ember lóra termett. A magyar nép lovas nemzet.

A te néped milyen állatokat tart?

A te néped mivel közlekedett régen?

6. Kösd össze az ellentétes jelentésű szavakat!

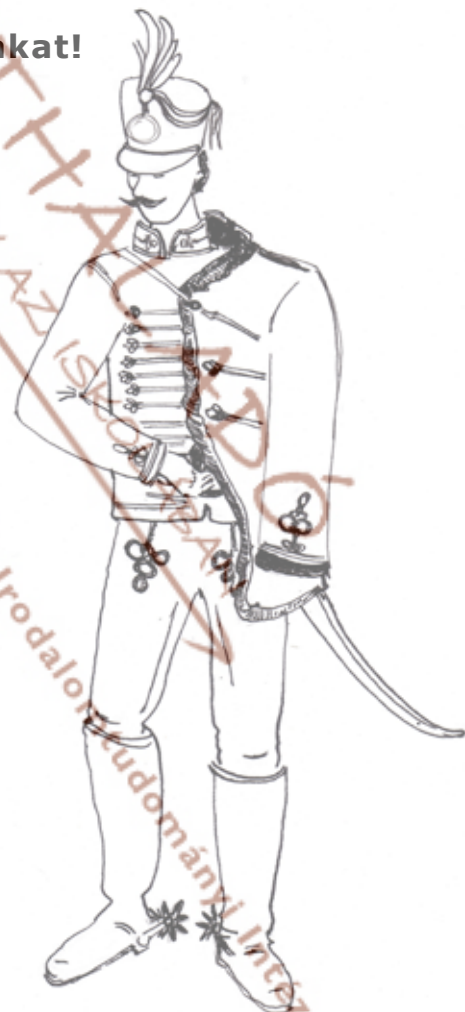
szép nem tetszik

erős csúnya

szeret gyenge

tetszik utál

7. Sorold fel, milyen ruhákat és fegyvereket hord egy huszár!

VIII. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a nyolcadik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

VI. _____ VII. _____ VIII.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: A sereg (=sok katona) Tatárországba ért.
2. versszak: A tatárok fejedelme (=vezére) a magyarokat meg akarta ijeszteni.
3. versszak: A magyarok megijedtek (=nagy volt ijedtségük), mert a tatárok többen voltak. Éppen arra járt Szerecsenország királya.
4. versszak: Szerecsenország királya segített a magyaroknak, mert beutazta (=bejárta) Magyarországot, és kedvesek voltak vele a magyar emberek.
5. versszak: Ezért a szerecsen király a magyarok védelmére kiállt (=megvédte őket).
6. versszak: A szerecsen király kéri a tatár királyt: Ne bántsd a magyar sereget!
7. versszak: A tatár fejedelem megígérte: senki se bántja a magyar sereget.
8. versszak: A magyar sereget senki sem bántotta.

3. Másold le a kulcsszavakat!

SEREG _____

SZEMBESZÁLL _____

TATÁRORSZÁG _____

KIRÁLY _____

FEJEDELEM _____

MAGYARORSZÁG _____

SZERECSENORSZÁG _____

4. Tegyé l jelet a hamis, jelet az igaz állítások mellé!

1. Magyarország Európában van.
2. Tatárország Európában van.
3. Szerecsenország Európában van.

5. Kócos összekeverte a betűket és a számokat! Melyik szót rejti a szókígyó? E99S270R45E72G91

6. Keresd meg a szavak határát a szókígyóban! Írd le a szavakat!

KIRÁLYSÉREGHARCOLTATÁROKJANCSI

7. Kösd össze a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

sereg	nagy az ijedtsége
fejedelem	sok katona
megijed	megvéd
beutazik	vezér
kiáll a védelmére	van bátorsága
mer	valaminek a vége
határ	bejár

IX. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a kilencedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

VII. _____ VIII. _____ IX.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: A magyar sereg már elhagyta Tatárországot. Megérkezett Taljánországba.

2. versszak: Itt nagyon hideg volt, mert örökös tél volt.

3. versszak: A katonák erősek voltak, kibírták a hideget.

3. Másold le a kulcsszavakat!

TALJÁNORSZÁG

HIDEG

TÉL

ERŐS

KATONA

SEREG

4. Húzd alá, milyenek voltak a katonák!

fiatalok, gyávák, erősek, gyengék, bátrak, öregek

5. Kösd össze!

ősz	nagyon hideg van
tavaszi	nagyon meleg van
tél	lehullanak a falevelek
nyár	zöldek lesznek a fák

6. Olaszországot régen Taljánországnak hívták. Keresd meg a térképeden Olaszországot! Mit tudsz erről az országról?

X. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a tizedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

VIII. _____ IX. _____ X.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: A katonák Lengyelországba mentek. Lengyelországból Indiába mentek. Indiából Franciaországba mentek.
2. versszak: Indiában dombok vannak, az ország határán magas hegyek.
3. versszak: Itt nagyon meleg volt, a sereg izzadt.
4. versszak: Levegőt ettek, víz felhőből ittak.
5. versszak: A hegy tetején olyan meleg volt, hogy csak éjjel mentek.
6. versszak: Jancsi ezt gondolta: a mondás szerint, ha lehull egy csillag az égről, meghal egy ember.
7. versszak: A mostohának az volt a szerencséje, hogy Jancsi nem tudta, melyik az ő csillaga. Jancsi szívesen ledobta volna azt a csillagot, hogy a mostoha meghaljon.
8. versszak: Lefelé mentek a hegyről, a forróság (=meleg) szűnni kezdett (=csökkent).

3. Másold le a kulcsszavakat!

LENGYELORSZÁG _____
 INDIA _____
 FRANCIAORSZÁG _____
 DOMB _____
 HEGY _____
 MELEG _____
 SZERENCSE _____
 CSILLAG _____

4. Másold le a *megy* ige alakjait!

E/1. én megyek _____
 E/2. te mész _____
 E/3. ő megy _____
 T/1. mi megyünk _____
 T/2. ti mentek _____
 T/3. ők mennek _____

5. Kócos összekeverte a helyeket, ahol a huszárok jártak. Húzd alá, ahol jártak a huszárok!

Dél-Amerika
Lengyelország
Izland
Olaszország
India
Kína
Finnország
Franciaország

6. Keresd meg a térképen azokat az országokat, ahol Jancsi járt! Rajzold meg zölddel!

7. Válaszolj a kérdésekre!

Mit ettek és mit ittak a katonák?

Mikor mentek a katonák?

Milyen országokban jártak a katonák?

8. Tegyel **✗ jelet a hamis, **✓** jelet az igaz állítások mellé!**

1. A sereg nagyon fázott.
2. Az ország határán dombok és hegyek voltak.
3. A katonák egész nap mentek.
4. A magyar mondás így hangzik: ha lehull egy csillag az égről, születik egy ember.
5. A sereg nagyon izzadt.

XI. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a tizenegyedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

IX. _____ X. _____ XI.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: A franciák földje gyönyörű hely, ezért támadták meg a törökök.
2. versszak: A törökök Franciaországban raboltak. Elvitték a kincseket.
3. versszak: A városok égtek. A királyt kiűzték (=elzavarták) a várából, és elrabolták a lányát.
4. versszak: A francia király bujdosott, ezért nagyon sajnálták a magyar huszárok (=katonák).
5. versszak: A bujdosó király régen gazdag volt, most szegény.
6. versszak: A magyar vezér megvigasztalta a francia királyt. Megígérte, hogy megbüntetik a gonosz népet.
7. versszak: A magyar katonák elfáradtak. Kipihenik magukat, holnap visszafoglalják (=újra birtokba veszik) az országot.
8. versszak: A király szomorú, mert a török vezér elrabolta (=erőszakkal elvitte) a lányát. Aki megtalálja a lányát, az elveheti feleségül.
9. versszak: A magyar seregnek tetszett ez az ígélet.
10. versszak: Jancsi nem hallotta az ígéletet. Ő csak szép Iluskájára gondolt.

3. Másold le a kulcsszavakat!

RABOL	_____	KINCS	_____
KIRÁLY	_____	HUSZÁR	_____
ELFÁRAD	_____	KIPIHEN	_____
VISSZAFOGLAL	_____		_____
SEREG	_____	VEZÉR	_____

4. Húzd alá, mi jellemző a francia királyra!

van egy lánya
szomorú

van egy fia
kiűzték a várából
elrabolták a lányát

elrabolták a feleségét
boldog

5. Tedd sorrendbe az eseményeket!

A király szomorú volt, mert elrabolták a lányát.

Jancsi csak Iluskára gondol.

A francia király ezt mondta: aki megtalálja a lányát, elveheti feleségül.

A magyarok Franciaországban találkoztak a királlyal.

A magyar vezér ezt mondta: kipihenik magukat és holnap indulnak tovább.

6. Kösd össze a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

elrabol	sok katona
huszár	erőszakkal magával visz
visszafoglal	katona
kiűz	újra birtokba vesz
sereg	elzavar

7. Gondold át!

A magyar mesékben a király mindig megjutalmazza a hősöket.

Aki kiállja a próbatételeket, ahhoz adja feleségül a lányát.

Mit mondott a francia király?

A te néped meséiben szokott jutalmat adni a király? Ha igen, mit?

8. Ragozd el a *gondol* igét alanyi ragozásban!

E/1. én gondolok

E/2. te gondol_____

E/3. ő gondol_____

T/1. mi gondol_____

T/2. ti gondol_____

T/3. ők gondol_____

XII. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a tizenkettedik rész?

Melyik áll több versszakból? tedd ki a relációjelet (>, <)!

X. _____ XI. _____ XII.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: Másnap reggel különleges dolog történt.
2. versszak: Megszólalt a trombita, így minden katona lóra ült.
3. versszak: A francia király a magyar katonákkal akart harcolni.
4. versszak: A huszárok (=katonák) vezére azt mondta a királynak: a király már gyöngé, hiába bátor.
5. versszak: A vezér megígérte a királynak, hogy estére (=mire a nap lemegy), az ellenség már nem lesz az országban.
6. versszak: A magyarok(=magyarság) keresték és megtalálták a törököket. Hadat üzent nekik (=azt üzente, hogy támadni fog.)
7. versszak: Elkezdődött a csata.
8. versszak: A lovak nagy zajjal futottak.
9. versszak: A törökök vezére a basa. Nagy a hasa, piros az orra.
10. versszak: A török csapatnak vezére harci rendbe szedte a sereget. A törököket megrohanták (=megtámadták) a magyar huszárok.
11. versszak: A magyarok sok törököt megöltek. A föld vörös lett a vértől.
12. versszak: Már nagyon sok volt a török holttest (=halott ember). De a basa (=törökök vezére) még élt, és Jancsi akarta megölni.
13. versszak: Jancsi megtámadta a török basát.
14. versszak: Kettéhasította (=ketté vágta) a török basát. A basa meghalt (=múlt ki ebből a világból).
15. versszak: Ezt látta a török sereg, és elkezdett futni. A magyar huszárok elérték őket.
16. versszak: Megölték a török katonákat. Csak egy élt már, és Jancsi utána ment.
17. versszak: A török basa fia volt az. A francia királylányt vitte magával.
18. versszak: Jancsi utolérte a török basa fiát, és megfenyegette, hogy megöli.
19. versszak: A ló összeomlott (=összeesett) a basa fia alatt.
20. A basa fia kegyelmet (=Jancsi hagyja életben) kért.

21. Jancsi nem öli meg a basa fiát. Ezt mondja neki: Hordd el magad innen (=menj el)!

22. Jancsi odament a kiráylányhoz, aki akkor nyitotta ki a szemét.

23. A kiráylány hálás Jancsinak és szívesen a felesége lesz.

24. Jancsi rövid gondolkozás után Iluskára gondolt.

25. Jancsi ezt mondta: menjenek az édesatyjához (=édesapa/a francia király), majd ott megbeszélük a dolgot.

3. Másold le a kulcsszavakat

HARCOL _____ ELLENSÉG _____

BASA _____ KEGYELEM _____

KIRÁYLÁNY _____ HÁLÁS _____

4. Írd a képek alá a megfelelő szavakat!

kiráylány, paripa, trombita, kard

5. Kócos összekeverte a szavakat, válogasd szét őket! Kire jellemző?

bátor, nagy hasú, gyöngye, megmentette a kiráylányt,
piros orrú, hálás, megölte a török basát

kiráylány: _____

török basa: _____

Jancsi: _____

király: _____

6. Rajzold le a török basát!

7. Kösd össze a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

édesatyja	halott ember
kegyelmet ad	a nap lemegy
kettéhasít	katona
holttest	török vezér
basa	nem öli meg
megrohan	sok katona
huszár	összeomlik
sereg	édesapja
este	kettévág
összeesik	megtámad

8. Keresd meg a következő kifejezések jelentését!¹

elhordja magát _____

hadat üzen _____

¹ Használd például: Tátrai Ildikó 2009. Játszótárs. Képes magyar értelmező szótár. Akadémiai Kiadó, Budapest.

XIII. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a tizenharmadik rész?

Melyik áll több versszakból? tedd ki a relációjelet (>, <)!

XI. _____ XII. _____ XIII.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: Jancsi meg a királyleány visszaértek a csatahelyre (=oda, ahol volt a csata). Éppen lemegy a nap.
2. versszak: A hely tele volt halottakkal.
3. versszak: A csatahely mellett volt egy tó. A tónak piros lett a vize a török vértől.
4. versszak: A francia királyt várába kísérték a magyarok.
5. versszak: Jancsi a királylánnyal akkor érkezett a várba, amikor a király.
6. versszak: A király nagyon örült a leányának.
7. versszak: A király szólt a szakácsoknak, hogy készítsenek vacsorát a vitézeknek.
8. versszak: A vacsora már készen volt, és megterítették a szomszéd szobában.
9. versszak: A magyarok örültek a vacsorának, körülültek az asztalokat (=az asztal körül ültek).
10. versszak: A vitézek (=hős/katona) megéheztek (=éhesek voltak).
11. versszak: A király fontos dolgot akart mondani a vitézeknek.
12. versszak: A huszárok figyeltek, hogy mit mond a király.
13. versszak: A király megkérdezte a vitéz nevét, aki megmentette a lányát. Jancsi megmondta a nevét: Kukorica Jancsi.
14. versszak: A király másik nevet ad Jancsinak. Legyen a neve ezután János vitéz.
15. versszak: A király ezt mondta: János vitéz vegye el feleségül a lányát, és legyen ő a király.
16. versszak: A király már öreg, lemond a királyi gondokról.
17. versszak: A király János vitéznek adta a koronát. Egy szobát kért csak a várban.
18. versszak: A huszárok csodálkoztak a király szavain.
19. versszak: János vitéz megkösönte a király jóságát. Nem fogadta el a jóságot.
20. versszak: Hosszú történetet (=históriát) kellene Jancsinak elbeszélnie (=elmesélnie), hogy miért nem fogadja el a jóságot.
21. A király azt mondta János vitéznek, hogy mesélje el a történetet.

3. Másold le a kulcsszavakat!

KIRÁLYLEÁNY _____

CSATAHELY _____

MEGMENT _____

KUKORICA JANCSI _____

JÁNOS VITÉZ _____

KORONA _____

ELFOGAD _____

LEMOND _____

ELMESÉL _____

4. Keresd meg a szavak határát a szókígyóban!

KIRÁLYVITÉZKIRÁLYLÁNYFELESÉGGJÁNOSVITÉZVÁRJÓSÁG

5. Válaszolj a kérdésekre!

Hol ették a vacsorát? _____

Miről mondott le Jancsi? _____

Ki ajánlotta a lányát Jancsinak? _____

Elfogadta-e Jancsi a királylányt feleségül? _____

Mi történt a törökökkel? _____

6. Keresd ki a szövegből a következő szavak rokon értelmű szavait (szinonimáit)!

vitéz _____ megéhez _____

elbeszél _____ körülül _____

csatahely _____ halott _____

7. Gondold meg!

Jancsi neve ezentúl János vitéz lett.

A János keresztnév, a Jancsi becenév.

Mi a te neved? Mi a beceneved?

XIV. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a tizennegyedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XII. _____ XIII. _____ XIV.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: Jancsi elkezdett mesélni. Kukorica között találták, ezért hívják Kukorica Jancsinak.
2. versszak: Egy gazdaember (=gazda) felesége találta meg.
3. versszak: Az asszony megsajnálta (=megszánta) és hazavitte. Nem volt gyermek, ezért fölnevelte.
4. versszak: Az asszony férje haragos (=mérges) volt, nem örült a gyermeknek.
5. versszak: Az asszony ezt mondta: nem hagyhatta a gyermeket kint.
6. versszak: Ha a gyermek felnő lehet béres, juhász.
7. versszak: A gazda soha nem szerette meg Jancsit, néha megverte (=meg-meghusángolt).
8. versszak: Jancsi egyetlen öröme egy szép kis szőke lány volt.
9. versszak: A lánynak meghalt az édesanyja. Az édesapjának új felesége lett. Az apja is meghalt, így csak a mostohaanyja van.
10. versszak: Jancsi nagyon szereti, csodálja a lányt.
11. versszak: Jancsi örült, ha a lánnyal játszhatott vasárnap.
12. versszak: Mikor nagyobb lett, nagyon örült, mikor megcsókolta a lányt.
13. versszak: A lányt sokszor megbántotta gonosz mostohája.
14. versszak: Meghalt az asszony, aki találta Jancsit. Jancsinak is rossz lett az élete (= kutyául lett dolga).
15. versszak: Jancsi sírt a nevelőanyja sírjánál.
16. versszak: Iluska is sírt.
17. versszak: Az asszony sokszor mondta, hogy összeházásítja (=összeadja) Jancsit és Iluskát.
18. versszak: Így is tett volna, ha meg nem hal.
19. versszak: Az asszony halála után reménytelen (=kilátástalan) lett Jancsi és Iluska élete. Nagyon szerették egymást.
20. versszak: Jancsi elvesztette a nyáját, ezért a gazdája elküldte (=elcsapta).

21. versszak: El**bu**csúzott Iluskától, majd **buj**dosott (=vándorol). Végül **katona** lett.

22. versszak: Tudták, hogy **hűs**égesek lesznek egymáshoz.

23. versszak: Ezért nem lehet a **királylány** férje.

3. Másold le a kulcsszavakat!

GAZDA	_____	FÖLNEVEL	_____
BÉRES	_____	JUHÁSZ	_____
MOSTOHAANYA	_____		_____
SZERET	_____	MEGBÁNT	_____
ÖSSZEHÁZASÍT	_____		_____
NYÁJ	_____	HŰSÉGES	_____

4. Kik a család tagjai? Húzd alá!

könyv, füzet, apa, ceruza, anya, gyerekek, vonalzó, toll, mostohaanya, olló, nevelőanya, faragó, napló, férj, telefon, feleség

5. Összekeveredtek a szavak és a számok! Melyik szót rejti a szókígyó?

L698FE962Ö371V56NL9E

6. Kösd össze a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

összeházasít	aki a nyájra vigyáz
bujdosik	gazda
reménytelen	huszár
haragos	vándorol
gazdaember	kilátástalan
katona	mérges
juhász	összead

7. Tedd sorrendbe az eseményeket!

Jancsi beállt katonának.
 Meghalt az asszony, aki Jancsit megtalálta.
 Jancsi elvesztette a nyáját.
 Jancsit fölnevelte a gazda.
 Jancsi megszerette Iluskát.
 Jancsi elbúcsúzott Iluskától.
 Jancsit megtalálták a kukorica között.

8. Írd le öt mondatban Jancsi életét!

9. Ragozd el a *szeret* igét alanyi ragozásban!

E/1. én szeretek
 E/2. te szeret_____
 E/3. ő szeret_____
 T/1. mi szeret_____
 T/2. ti szeret_____
 T/3. ők szeret_____

10. Keresd meg és húzd alá az igekötőket!

elvesztette, fölnevelte, megszerette,
 elbúcsúzott, megtalálták, megsajnálta,
 megbántotta, meg-meghusángolta, összeházásítja

XV. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a tizenötödik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XIII. _____ XIV. _____ XV.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: János vitéz befejezte a történetét. A királylány sírt, mert nagyon sajnálta Jánost.
2. versszak: A király ezt mondta: nem erőlteti a házasságot.
3. versszak: A király arannyal teli zsákot adott Jánosnak.
4. versszak: A király ezt mondta: János vitéz vigye el a zsákot, és legyen boldog Iluskával.
5. versszak: A király elengedte Jánost, a katonák tovább maradtak.
6. versszak: János vitéz nagyon szeretett volna galambjánál (=szerelménél) lenni. Hajóra (=gályára) ült.
7. versszak: A király és a sereg elkísérte oda Jánost.

3. Másold le a kulcsszavakat!

TÖRTÉNET	_____	HÁZASSÁG	_____
ARANY	_____	BOLDOG	_____
HAJÓ	_____	ELKÍSÉR	_____

4. Kócos összekeverte a szavakat! Válogasd ki, hogyan hívja Jancsi szerelmét! Húzd alá!

Iluska, király, vitéz, galambom, katona, szerelmem,
zsivány, huszár, leány, boszorkány, gerlicém, kedvesem

5. Válaszolj a kérdésekre!

Mit vitt magával János? _____

Ki és miért sírt? _____

Mit csináltak a katonák? _____

Hová ült János? _____

Mit szeretett volna János? _____

 6. Tegyel ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

1. János összeházasodott a királynnyal.
2. János elvitte az arannyal teli zsákot.
3. János vonatra ült.
4. A királynny sokat nevetett János történetén.
5. Jánosnak nagyon hiányzott Iluska.

 7. Rajzold le a királyt, a királynnyt és az arannyal teli zsákot!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Együttthaladó
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

XVI.

1. Hány versszakból áll a tizenhatodik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XIV. _____ XV. _____ XVI.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: János vitéz a hajón (=gálya) utazott és gondolkodott.
2. versszak: Ezt gondolta: Iluska sejti-e, hogy ő hazatart (=hazafelé megy) a kinccsel.
3. versszak: Jancsi ezt gondolta: ha hazaér, összeházasodnak, boldogok és gazdagok lesznek.
4. versszak: Jancsi megjutalmazza (=pénzt ad neki) a gazdáját is.
5. versszak: Jó messze volt még szép Magyarország. Még Franciaországnál jártak.
6. versszak: A hajó kormányosa (=irányítója) ezt mondta: Szél lesz.
7. versszak: János ezt nem hallotta. Ő a gólyákat nézte. A gólyák biztosan szülőföldjéről (=Magyarországról) szálltak.
8. versszak: János ezt gondolta: A gólyák jó hírt mondanak.

3. Másold le a kulcsszavakat!

HAJÓ	_____	HAZA	_____
KINCS	_____	GAZDAG	_____
SZÜLŐFÖLD	_____		_____
GÓLYA	_____	HÍR	_____

4. Írd a kép alá a megfelelő szót!

gálya, gólya, kincs, villám

5. Kösd össze a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

hazatart	gálya
a hajó kormányosa	hazafelé megy
megjutalmaz	férj és feleség lesznek
összeházasodnak	pénzt ad
hajó	a hajó irányítója

6. Írd le a következő szavak ellentétét!

boldog _____
 gazdag _____
 jó _____
 mond _____
 messze _____

7. Olvasd el! Válaszolj!

János Magyarországot a szülőföldjének nevezi, mert Magyarországon született.

Milyen nemzetiségű János? _____

Hol van a te szülőfölded? _____

Te milyen nemzetiségű vagy? _____

8. Melyik toldalék illik a szóhoz? Kösd össze!

-t, -at, -et, -ot

hajó, kincs, pénz, gólya, hír, villám

De!

alma > almát

tábla > táblát

gálya > _____

lámpa > _____

cseresznye > cseresznyét

teve > tevét

Bence > _____

szerencse > _____

szél > szelet

kéz > kezét

kerék > _____

kenyér > _____

XVII. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a tizenhetedik rész?

Melyik áll több versszakból? tedd ki a relációjelet (>, <)!

XIV. _____ XV. _____ XVI. _____

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: Másnap szél támadt.
2. versszak: A hajó népe megijedt a széltől.
3. versszak: Vihar támadt. Dörgött, villámlott. Egy villám összetörte a hajót.
4. versszak: A hajó darabjai között holttestek (=halott emberek) úsztak.
5. versszak: János vitéz csodálatos módon megmenekült (=nem érte baj).
6. versszak: János vitéz magasra emelte a víz. Megfogott egy felhőt.
7. versszak: János vitéz a felhő elvitte a tengerparthoz (=a tenger vége).
8. versszak: János vitéz nem bánta, hogy a kincsét elvesztette.
9. versszak: János vitéz meglátott egy griffmadarat (=mesékben szereplő madár: félig madár, félig oroszlán), aki a fiait etette.
10. versszak: Ráült (=rápattant) a madárra, és úgy repült rajta, mintha lovon ülne.
11. versszak: A madár le akarta dobni János vitézt a hátáról.
12. versszak: Sok országon keresztül utazott így János vitéz, mígnem a falujába ért.
13. versszak: János vitéz örült ennek.
14. versszak: Leszállt János vitéz a madárról.
15. versszak: János vitéz ezt gondolta: nem hoz kincseket, csak a szerelmét hozza Iluskának.
16. versszak: A falu végére ért. Halotta a (lovas)kocsik zaját.
17. versszak: Iluska otthona felé közeledett.
18. versszak: A házban Iluska helyett idegeneket (=ismeretleneket) talált.
19. versszak: János azt hitte rossz helyen jár. Egy lány megkérdezte: Kit keres?
20. versszak: János elmondta, hogy kit és mit keres.
21. versszak: A lány behívta a házba Jánost és karszékbe (=karos székbe) ültette.
22. versszak: A lány a kis szomszédleány volt.

23. versszak: A lányt ezt mondta: Iluska meghalt.

24. versszak: János nagyon bánatos (=szomorú) lett.

25. versszak: János ezt mondta: reméli Iluska nem halt meg, csak férjhez ment.

26. versszak: Ha férjhez ment Iluska, János akkor még láthatná.

3. Másold le a kulcsszavakat!

MEGMENEKÜL _____

TENGERPART _____

UTAZIK _____ KINCS _____

IDEGENEK _____

KERES _____ BÁNATOS _____

ILUSKA _____ MEGHAL _____

4. Másold le a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

holttest – halott ember _____

idegen – nem ismerős ember _____

bánatos – szomorú _____

tengerpart – a tenger vége _____

meghal – már nem él _____

5. Tedd sorrendbe az eseményeket!

János nem találta otthon Iluskát, csak a szomszéd kislányt.

Nagy vihar lett: dörgött, villámlott.

János a griffmadáron utazott.

János nagyon szomorú lett.

János csodálatos módon megmenekült a viharban.

János sok országon keresztül utazott.

János megtudta, hogy Iluska meghalt.

János a falujába ért és nagyon boldog lett.

6. Válaszolj a kérdésekre!

Kit keresett János? _____

Hová érkezett János? _____

Mit vitt János? _____

Mi történt Iluskával? _____

Hogyan utazott János a tengerpartig? _____

Kivel találkozott János Iluska otthonában? _____

Miben reménykedett János? _____

7. Olvasd el! Nézz utána! Válaszolj a kérdésekre!

János felült a griffmadarra és így utazott.

Milyen madár a griffmadár? _____

A te néped meséiben is szerepelnek hasonló csodálatos állatok? _____

Ha igen, mi jellemző rájuk? _____

8. Ragozd el az *utazik* igét!

E/1. én utazom

E/2. te utaz_____

E/3. ő utaz_____

T/1. mi utaz_____

T/2. ti utaz_____

T/3. ők utaz_____

XVIII. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a tizennyolcadik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XVI. _____ XVII. _____ XVIII.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: János ráborult (=reáborult) az asztalra, elkezdett sírni.
2. versszak: János ezt mondta: inkább meghalt volna, vagy nem született volna meg.
3. versszak: János ezt kérdezte: Hogy halt meg Iluska?
4. versszak: Iluskának sok baja volt, a mostohája bántotta.
5. versszak: Iluska ezt mondta, mielőtt meghalt: Jancsi! A másvilágon (=halálom után) a tiéd leszek.
6. versszak: Miután ezt mondta Iluska, meghalt. Nem messze van a temetőhelye (=a hely, ahol eltemették).
7. versszak: A lány megmutatta Jánosnak Iluska sírját.
8. versszak: János a múltra gondolt.
9. versszak: Este lett (=leáldozott a nap). János elment Iluska sírjától.
10. versszak: Iluska sírján egy rózsabokor nőtt. János leszakított (=leszedett) egy virágot Iluska sírjáról.
11. versszak: János tovább vándorolt (=bujdosott).

2. Másold le a kulcsszavakat!

MEGHAL	_____	MÁSVILÁG	_____
SÍR	_____	LESZAKÍT	_____
VIRÁG	_____	VÁNDOROL	_____

3. Keresd meg a szavak határát a szókígyóban! Írd le a szavakat!

MOSTOHATEMETŐSÍRVIRÁGVÁNDOROLMÁSVILÁG

4. Kócos összekeverte a halállal kapcsolatos szavakat! Válogasd ki őket! Húzd alá és írd le!

temető, boldogság,
vidámság, sír,
öröm, szomorú,
virág, nevet,
vidám, halál,
mosoly, másvilág

5. Írd a mondatok mellé, hogy melyik szereplőre vonatkoznak (Iluska, János, szomszéd lány)!

Megmutatta a sírhelyet.

Találkozni akar szerelmével a túlvilágon.

Leszakított egy virágot a sír mellől.

6. Olvasd el! Válaszolj!

Iluska azt mondta, mielőtt meghalt: a másvilágon találkozik Jánossal.

Találkozhat-e még életében János Iluskával?

A te országodban hogyan mondják, hol találkoznak az emberek haláluk után?

7. Kivel?/Mivel? Melyik toldalék illik a szóhoz?

-val/-vel

Iluská_____

hajó_____

Jancsi_____

fésű_____

katoná_____

cipő_____

De! Jánossal, madárral, asztallal, bokorral, örömmel, tollal

András_____

szél_____

Kócos_____

Dénes_____

virág_____

szekér_____

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

XIX. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a tizenkilencedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XVII. _____ XVIII. _____ XIX.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: János nagyon szomorú volt.
2. versszak: János már rég óta vándorolt. Több évszak is eltelt: a tél után jött a tavasz.
3. versszak: Jánost bánat kínozza (szomorú volt).
4. versszak: János meg akart halni. Azt gondolta, hogy a bánat (=szomorúság) nem fogja megölni.
5. versszak: János már csak néha volt bánatos.
6. versszak: János egy sötét erdőbe ért. Ott meglátott egy szekeret (=kocsi, amit ló vagy ökör húz)
7. versszak: Egy fazekasé (=aki edényeket csinál) volt a szekér. A szekér nem mozdult.
8. versszak: A fazekasnak rossz kedve volt.
9. versszak: A fazekas reggeltől nógatja (=biztatja) lovát.
10. versszak: János ezt kérdezi: ezen az úton hova jutnak.
11. versszak: Óriások lakják ezt a vidéket.
12. versszak: János kiragadta (=kivette) a sárból a szekeret.
13. versszak: A fazekas nagyon csodálkozott.
14. versszak: János elérte az óriásföldet (=ahol az óriások laknak). Egy patak folyt ott.
15. versszak: A pataknál óriásföld csőszé (=őre) állt.
16. versszak: A csősz (=őr) el akarta taposni János vitézt.
17. versszak: János felemelte kardját. Az óriás belelépett a kardba. Azután beleesett a patakba.
18. versszak: János ezt akarta. Átment a vízen az óriás felett.
19. versszak: János átért a túlpartra (=a patak másik oldalára). Megölte az óriást.
20. versszak: Az óriás nem kelt fel többé.
21. versszak: Véres lett a patak.

3. Másold le a kulcsszavakat!

VÁNDOROL _____	BÁNAT _____
SZEKÉR _____	FAZEKAS _____
KIRAGAD _____	ÓRIÁS _____
CSŐSZ _____	PATAK _____

4. Másold le a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

csősz – őr _____

nógat – biztat _____

óriásföld – ahol az óriások alknak _____

bánat kínozza – szomorú _____

a patak túlsó partja – a patak másik oldala _____

5. Tedd időrendi sorrendbe az eseményeket!

A fazekas reggeltől biztatta a lovát, hogy húzza ki a szekeret a sárból.

János elért az óriások földjére.

János már nem volt olyan bánatos.

János kiszedte a sárból a szekeret.

Az óriás meg akarta ölni Jánost.

János több évszakon keresztül vándorolt.

János megölte az óriást.

János egy fazekassal találkozott.

6. Válaszolj a kérdésekre!

Mennyi időn keresztül vándorolt János? _____

Ki akarta megölni Jánost? _____

Kinek segített János? _____

Miért volt rossz kedve a fazekasnak? _____

Hol állt a csősz? _____

Milyen állatot biztatott a fazekas? _____

7. Tegél jelet a hamis, jelet az igaz állítások mellé!

1. János nem vette ki a szekeret a sárból.
2. Jánost megölte az óriás.
3. János több évszakra keresztül vándorolt.
4. A király nógatta lovát.
5. János átment a patakon.

8. Keresd meg egy értelmező szótárban és írd le a következő szavak jelentését!¹

szekér _____

fazekas _____

csősz _____

óriás _____

¹ Használd például: Tátrai Ildikó 2009. Játszótárs. Képes magyar értelmező szótár. Akadémiai Kiadó. Budapest.

XX. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a huszadik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XVIII. _____ XIX. _____ XX.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben is!

1. versszak: János egyre beljebb ment (=haladt) az erdőbe.
2. versszak: Nagy, hatalmas fák voltak az erdőben.
3. versszak: Nagy szúnyogok voltak az erdőben.
4. Nagy varjúk (=varjak) voltak az erdőben.
5. versszak: János meglátta az óriás király nagy fekete várát.
6. versszak: Nagy volt a vár.
7. versszak: János kinyitotta a palota kapuját.
8. versszak: A király és a fiai ebédelték. Kősziklákat (=köveket) ettek.
9. versszak: János nem akart ebédet enni.
10. versszak: A király ezt mondta: ebédeljen velük János. Ha nem eszik velük, őt eszik meg.
11. versszak: János azt mondta: nem szokott kősziklát (=követ) enni.
12. versszak: János azt mondta: Megkóstolja az ebédet. Kis darab sziklát kért.
13. versszak: A király adott neki egy kis darabot.
14. versszak: János nem ette meg a követ, hanem eldobta.
15. versszak: A király homlokához dobta János a követ. A király meghalt.
16. versszak: Az óriások elszomorodtak, mert meghalt a király.
17. versszak: Az óriások ezt mondták: János a királyuk. Királynak fogadták.
18. versszak: Az óriások ezt mondták: ne bánts minket!
19. versszak: János ezt mondta: ő lesz a király, de nem marad az óriásokkal.
20. versszak: János ezt mondta: ha szüksége van az óriásokra (=kellenek neki), legyenek nála.
21. versszak: János kapott egy sípot. Ezzel hívni tudta az óriásokat.
22. versszak: János eltette a sípot. János továbbment.

3. Másold le a kulcsszavakat!

ERDŐ _____ VARJAK _____

SZÚNYOGOK _____

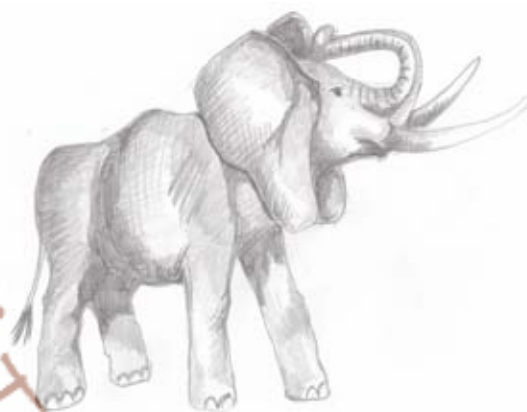
VÁR _____ ÓRIÁS _____

KŐSZIKLA _____

KIRÁLY _____ SÍP _____

4. Kócos összekeverte, milyen állatokkal találkozott János az erdőben. Válogasd ki őket! Húzd alá! elefánt, varjú, tigris, szúnyog, egér

Írd a képek alá az állatok nevét!

5. Rajzold le az óriáskirályt!

6. Kócos összekeverte János és az óriások tulajdonságát! Válogasd ki őket!

kősziklát ebédel, sípot kap, megöli a királyt,
várban lakik, nagyon nagy, átlagos magasságú

óriás: _____

János: _____

7. Olvasd el! Válaszolj!

Az óriások kősziklát esznek. A magyar mesékben az óriások csodálatos tulajdonságokkal rendelkeznek: nagyon nagyok és erősek. Nehéz őket legyőzni.

Legyőzte-e Jancsi az óriások királyát? _____

A te néped meséiben milyen csodálatos lények szerepelnek? _____

Vannak-e óriások a te néped meséiben? _____

8. Kik az óriások? Nézd meg egy értelmező szótárban!¹ Írd le!

9. Melyik toldalék illik a szóhoz?

-ban/-ben

vár _____

kapu _____

mesé _____

víz _____

palotá _____

tenger _____

ház _____

hajó _____

erdő _____

üst _____

¹ Használd például: Tátrai Ildikó 2009. Játsszótárs. Képes magyar értelmező szótár. Akadémiai Kiadó. Budapest.

XXI. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a huszonegyedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XIX. _____ XX. _____ XXI.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben is!

1. versszak: János továbbment. Sötét lett.
2. versszak: János ezt gondolta: vagy éjszaka van vagy vak lett. Ez volt a sötétség országa.
3. versszak: Nem sütt sem a nap, sem a csillag.
4. versszak: Boszorkányok szálltak a sötétben. A boszorkányok országa volt.
5. versszak: Gyűlést tartottak a boszorkányok.
6. versszak: Egy barlangban tűz égett. A tűzön üst (=nagy edény) állt.
7. versszak: János furcsa dolgokat látott a barlangban.
8. versszak: A boszorkányok sok dolgot tettek az üstbe (=nagy edény).
9. versszak: A barlang boszorkánytanya (=a boszorkányok otthona) volt.
10. versszak: János hívni akarta a síppal az óriásokat.
11. versszak: János seprőket talált. A boszorkányok seprőkön utaznak. János elvitte a seprőket.
12. versszak: János hívta a síppal az óriásokat.
13. versszak: A zenére kijöttek a boszorkányok. Keresték a seprőt, de nem találták.
14. versszak: Az óriások megölték a boszorkányokat.
15. versszak: Amikor a boszorkányok meghaltak, világos lett.
16. versszak: Az utolsó boszorkány Iluska mostohája volt.
17. versszak: János akarta megölni a boszorkányt. A boszorkány szaladni (=futni) kezdett előle.
18. versszak: Az egyik óriás elkapta a boszorkányt és megölte.
19. versszak: Az utolsó boszorkányt a faluban találták meg.
20. versszak: János elégette a seprőket.
21. versszak: János továbbment.

3. Másold le a kulcsszavakat!

SÖTÉTSÉG _____

BOSZORKÁNYOK _____

ÜST _____ SEPRŐ _____

SÍP _____ ÓRIÁSOK _____

ELÉGET _____ VILÁGOS _____

4. Írd a kép alá a megfelelő szót!

seprő, üst, síp, boszorkány

5. Másold le a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

üst – nagy edény _____

boszorkánytanya – a boszorkányok otthona _____

szalad – fut _____

nem süt a nap – sötét van _____

eléget – tűzbe dob _____

6. Kócos összekeverte a betűket!

Milyen szavakat rejt a szókégyó?

OKTNABZORÁKSYAN

7. Válaszolj a kérdésekre!

Kinek a segítségét kérte János? _____

Mit fűjt meg János? _____

Hová került János? _____

Milyen napszak volt a boszorkányoknál? _____

Hol laktak a boszorkányok? _____

Mit csinált János a seprőkkel? _____

Ki volt az utolsó boszorkány? _____

8. Írd le öt mondatban, mi történt Jánossal a huszonegyedik részben!

EGYÜTTT
MIGRÁNS GYERMEK
Bölcsészettudományi Karán
egyutthalad

9. Tegyel jelet a hamis, jelet az igaz állítások mellé!

1. A boszorkányok a világosban szálltak.
2. János segítségére siettek a huszárok.
3. János elégette a seprőket.
4. Iluska mostohája nem halt meg.
5. János furcsa dolgokat látott a barlangban.
6. János ott maradt a boszorkánytanyán.

XXII. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a huszonkettedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!
XX. _____ XXI. _____ XXII.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben is!

1. versszak: János ment tovább. Már nem volt szomorú. János a rózsát nézte.
2. versszak: Iluskája sírjáról szedett rózsa megvigasztalta.
3. versszak: A nap lehanyatlott (=este lett).
4. versszak: János ment tovább. A hold leszállt (=sötét este lett). János lehajtotta (=letette) fejét valami halomra (=dombra).
5. versszak: János elaludt. Egy temetőben volt.
6. versszak: Éjfélkor kísértetek (=szellemek, halottak) jöttek a sírokból.
7. versszak: Táncolni és énekelni kezdtek a kísértetek. János nem hallotta.
8. versszak: Egy kísértet meglátta Jánost, az élő embert. Azt mondta, vigyék el Jánost.
9. versszak: Megszólt a kakas. A kísértetek elmentek.
10. versszak: János felébredt a kakas szavára.

3. Másold le a kulcsszavakat!

RÓZSA	_____	HOLD	_____
TEMETŐ	_____	KÍSÉRTET	_____
SÍR	_____	ALSZIK	_____
KAKAS	_____	FELÉBRED	_____

4. Írd a kép alá a megfelelő szót!

rózsa, hold, temető, kísértet

5. Tedd időrendi sorrendbe az eseményeket!

János elaludt. Egy temetőben volt.

Boszorkányok szálltak a sötétben. A boszorkányok laktak ott.

Az óriások megölték a boszorkányokat.

János felébredt.

János elégette a seprőket.

János tovább ment. Már nem volt szomorú.

6. Kösd össze a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

a nap lehanyatlik

dalol

kísértet

este lesz

lehajtja a fejét

felkel

felébred

leteszi a fejét

énekel

halott

7. Keresd meg a szavak ellentétét!

felébred

boldog

leszáll

élő

megy

8. Melyik toldalék illik a szóhoz?

-n, -on, -en, -ön

ház_____

föld_____

tűz_____

hajó_____

virág_____

tenger_____

pad_____

Hold_____

seprő_____

szék_____

XXIII. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a huszonharmadik rész?

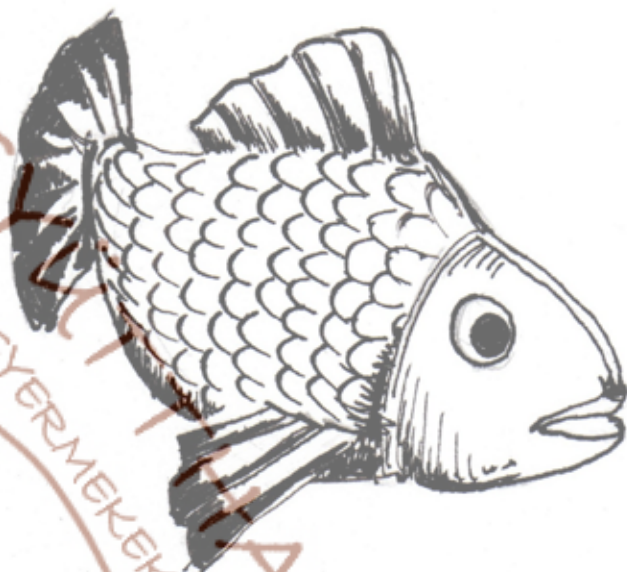
Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XXI. _____ XXII. _____ XXIII.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: János egy nagy hegy tetejére ért. Körülnézett.2. versszak: Lement a hajnali csillag. Felkelt a nap.3. versszak: Nyugodt volt a tenger.4. versszak: Halak úsztak a vízben. A nap rásütött a halak testére. (Grafika: egy pikkelyes hal)5. versszak: A tengerparton állt egy halászkunyhó (=a halász háza). Az öreg halász (= aki halat fog) hálót dobott a vízbe.6. versszak: János ezt mondta a halásznak: vigye át a halász a tenger másik partjára. Jánosnak nem volt pénze. Nem tudott fizetni.

7. versszak: A halász nem kérte János pénzét.

8. versszak: A halász ezt mondta: Nem viszi át Jánost, mert ez az Óperenciás-tenger (=a mesékben szereplő, végtelen tenger). A tengernek sehol sincs vége.9. versszak: János kíváncsi lett. Mindenképpen át akart menni.10. versszak: János megfújta sípját. Jött az óriás. János ezt mondta: vigye át a tengeren.11. versszak: Az óriás azt mondta, üljön János a vállára. Az óriás elindult Jánossal.

3. Másold le a kulcsszavakat!

HEGY _____

TENGER _____

HAL _____

HALÁSZ _____

FIZET _____

PÉNZ _____

SÍP _____

ÓRIÁS _____

4. Keresd meg a szavak határát a szókígyóban! Írd le a szavakat!

HALÁSZÓRIÁSÓPERENCIÁSTENGERPÉNZNAP

5. Válaszolj a kérdésekre!

Mik úsztak a tengerben? _____

Ki vitte át Jánost a tengeren? _____

Mit fújt meg János? _____

Hová ült János? _____

Kit kért meg János először, hogy vigye át a tengeren? _____

6. Tegyel **✗** jelet a hamis, **✓** jelet az igaz állítások mellé!

1. A tenger háborgott.
2. János a huszárokkal ment át a tengeren.
3. Az óperenciás tengernek hamar vége van.
4. János mindenképpen át akart menni a tengeren.
5. János nem tudott fizetni a halásznak.
6. Jánost a halász átvitte a tengeren.

7. Olvasd el és válaszolj!

János az Óperenciás-tengerhez ért. Az Óperenciás-tengernek sehol sincsen vége.

Milyen nagy az Óperenciás-tenger? _____

Nézz utána, mi jellemző az Óperenciás-tengerre! _____

A te néped meséiben van hasonló csodás elem? _____

XXIV. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a huszonnegyedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XXII. _____ XXIII. _____ XXIV. _____

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben is!

1. versszak: Jánost három hétig vitte az óriás. Gyorsan (=szörnyű sebességgel) mentek, de nem érték el a másik partot.
2. versszak: János azt hitte, hogy a partot látja. De az egy sziget (=szárazföld a tengeren) volt.
3. versszak: A sziget neve Tündérország (=a Tündérek országa) volt. Tündérország a világ vége.
4. versszak: János azt mondta, vigye oda az óriás. János látni akarta Tündérországot.
5. versszak: Az óriás azt mondta, nem könnyű bemenni Tündérországba. Jánost ez nem zavarta.
6. versszak: Az óriás elvitte Jánost a szigetre és letette a partra.

3. Másold le a kulcsszavakat!

VISZ _____ SZIGET _____
 TÜNDÉRSZÁG _____
 PART _____ VILÁG VÉGE _____

4. Kócos összekeverte a szavakat! Válogasd ki azokat, amelyeket ebben a részben olvastál! Húzd alá és írd le!

király, boszorkány, part, Iluska, sziget,
 Tündérország, síp, János, mostoha, temető, óriás

5. Pótold a magánhangzókat!**Írd le a szót NAGYBETŰKKEL és kisbetűkkel is!**

T__ND__R__RSZ__G

6. Válaszolj a kérdésekre!

Mennyi ideig vitte az óriás Jánost? _____

Mi volt a sziget neve? _____

Hová vitte az óriás Jánost? _____

Mit mondott az óriás? _____

Mit hitt János? _____

7. Írd le a következő szavak ellentétét!

gyorsan _____

nem könnyű _____

visz _____

8. Írd le öt mondatban, miről szólt ez a rész!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyuttalado@uni-miskolc.hu

ESZÜTT ITALADÓ
MIRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

XXV. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a huszonötödik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XXIII. _____ XXIV. _____ XXV. _____

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben is!

1. versszak: Tündérország (= a Tündérek országa) első kapujánál három medve állt. János megölte őket.
2. versszak: János ezután megpihen. Holnap továbbmegy.
3. versszak: Másnap továbbment. A második kapunál három oroszlán állt.
4. versszak: János megölte a három oroszlánt.
5. versszak: János nem pihent. Továbbment a harmadik kapuhoz.
6. versszak: A kapuban egy nagy sárkánykígyó (=sárkány) állt.
7. versszak: János bátor és okos volt.
8. versszak: A sárkánykígyó kinyitotta a száját. János bement a sárkány torkába.
9. versszak: János szíven szúrta a sárkányt. A sárkány meghalt.
10. versszak: János kimászott a sárkányból. Bement Tündérországba.

3. Másold le a kulcsszavakat!

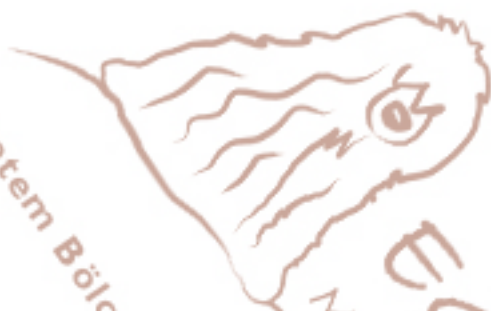
KAPU	_____	MEDVE	_____
PIHEN	_____	OROSZLÁN	_____
SÁRKÁNY	_____	SZÍV	_____
TÜNDÉRSZÁG	_____		_____

4. Húzd alá, kik álltak a kapunál!

madár, farkas, kutya, medve, macska, oroszlán
tehén, pók, sárkány, egér, elefánt, béka

5. Rajzold le a három kapu őreit!

EGYÜTTTARTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

6. Tedd időrendi sorrendbe az eseményeket!

- János bement Tündérországba.
- János megölte a három oroszlánt.
- János bemászott a sárkány szájába.
- János megölte a három medvét.
- János pihent.
- János szíven szúrta a sárkányt.

7. Keresd meg egy értelmező szótárban és írd le a következő szavak jelentését!¹

sárkány _____

szív _____

kapu _____

¹ Használd például: Tátrai Ildikó 2009. Játszótárs. Képes magyar értelmező szótár. Akadémiai Kiadó. Budapest.

XXVI. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a huszonhatodik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XXIV. _____ XXV. _____ XXVI.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: Tündérországban (= a Tündérek országa) nincs tél. Mindig tavas van. Nem kel fel a nap és nem megy le. Mindig hajnal van.2. versszak: A tündérfiak (=fiúk) és tündérlányok soha nem halnak meg. Mindig boldogok. A tündérek az örömtől sírnak. A könnyből gyémánt lesz.4. versszak: A tündérlányok szőke hajából arany lesz.5. versszak: A tündérgyerekek szívárványt fonnak.6. versszak: A tündérek örömmel feküdtek az ágyukon (=nyoszolya).7. versszak: Tündérország olyan volt, mint az álom.

3. Másold le a kulcsszavakat!

TÜNDÉRORSZÁG _____

TÉL _____

TAVASZ _____

BOLDOG _____

GYÉMÁNT _____

SZÍVÁRVÁNY _____

ÖRÖM _____

ÁLOM _____

4. Írd a kép alá a megfelelő szót: szívárvány, gyémánt!

5. Húzd alá, milyen évszak volt mindig Tündérországban!

tavasz, nyár, ősz, tél

6. Kösd össze a rokon értelmű szavakat (szinonimákat)!

ágy

tündérfiú

Tündérország

nyoszolya

tündérfiak

a tündérek országa

7. Válaszolj a kérdésekre!

Kik laktak Tündérországbban? _____

Mi lett a tündérek könnyéből?

Milyen színű volt a tündérlányok haja? _____

Hogyan feküdtek a tündérlányok az ágyukon? _____

Mit fontak a tündérgyerekek?

Mikor haltak meg a tündérek?

8. Jellemezd az egyik évszakot öt mondatban!

egyetthalado@uni-

9. Melyik toldalék illik a szóhoz?

-k, -ok, -ak, -ek, -ök

tündér

gyémánt

gyerek

ágy

lány_____

ország_____

fiú_____

ember_____

évszak_____

kör_____

hajnal_____

könny_____

ágy_____

szín

XXVII. RÉSZ

1. Hány versszakból áll a huszonhetedik rész?

Melyik áll több versszakból? Tedd ki a relációjelet (>, <)!

XXV. _____ XXVI. _____ XXVII.

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: János belépett Tündérországba (=a tündérek országa).
Nagyon csodálkozott.2. versszak: A tündérek odamentek hozzá. A sziget mélyére vezették
(=vitték).3. versszak: János mindent megnézett. Eszébe jutott Iluska.4. versszak: A szerelem országa volt Tündérország. Csak János nem volt
boldog.5. versszak: Egy tó volt Tündérország közepén. János leült a partjára.
Elővette a rózsát.6. versszak: Beledobta a rózsát a tóba.7. versszak: A vízben meglátta Iluskát. Odafutott hozzá.8. versszak: Iluska feltámadt (=újra élt).

9. versszak: János nagyon boldog volt. Megcsókolta a lányt.

10. versszak: Iluska szép volt. Iluska lett a királyné. János lett a király
Tündérországban.11. versszak: János és Iluska ma is nagyon boldogan él Tündérországban.
János vitéz Tündérország fejedelme (=királya).

3. Másold le a kulcsszavakat!

TÜNDÉORSZÁG _____

SZIGET _____ BOLDOG _____

TÓ _____ RÓZSA _____

FELTÁMAD _____ KIRÁLY _____

4. Másold le a hasonló jelentésű szavakat!

vezet – visz _____

Tündérország – a tündérek országa _____

feltámad – újra él _____

János lett a király és Iluska a királyné.

5. János megcsókolta a francia királylányt.

FLADÓ
AZ ISKOLÁBAN
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

PETŐFI SÁNDOR: AZ ALFÖLD

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Együttthaladó
Migráns Gyermekek
Az Iskolában

egyutthalado@uni-miskolc.hu

1. Írd le újra a szavakat és rajzold le öt szó jelentését!

árvalányhaj _____

búza _____

csikó _____

fenyő _____

gyík _____

gyümölcsfa _____

lúd _____

nád _____

nyárfa _____

sas _____

szamár _____

szamárkenyér _____

tehén _____

vércse _____

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

2. Csoportosítsd az előző feladat szavait!

Növények: _____

Állatok: _____

3. Írd le újra a földrajzi neveket és jelöld a térképen, hol található! Segít a Földrajzi Atlasz!

Alföld _____

Duna _____

Kárpátok _____

Kiskunság _____

Tisza _____

4. Legnagyobbától a legkisebbig: rendezd sorba!

Magyarország 1. _____

Európa 2. _____

Föld 3. _____

Alföld 4. _____

5. Írj hat mondatot az előző feladat szavaival!

pl.: Európa nagyobb, mint az Alföld.

6. Párosíts a vers alapján!

Melléknév

Főnév

búsárvalányhajdélibetyár

délibábos

búza

dőlt kéményű

csárda

eleven

ég

esti

gulya

hangos

gyík

kalászos

Kárpátok

kövér

nap

széles

nyárfaerdő

szomjas

ostor

tarka

szín

tengersík

szürkület

törpe

tái

vadregényes

vályúvisító

vércse

zordon

vidék

7. Másold ki a versből az előző feladat szavait tartalmazó tagmondatokat!

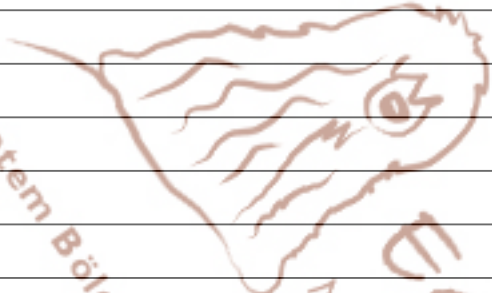
kövér – gulya

„Délibábos ég alatt kolompol

Kiskunságnak száz kövér gulyája;

OLC.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

8. Válassz ki öt tagmondatot az előző feladatból és fogalmazd meg az *ellentétét*!

„Délibábos ég alatt kolompol

Kiskunságnak száz kövér gulyája;” ↔ sovány tehenek

9. Ki/Mi mit csinál? Találd meg a *főnév* és *ige* párokat a vers alapján!

Főnév

betyár

búza

csikós

gulya

gyík

ménes

nád

nyárfaerdő

ostor

vércse

Ige

kolompol

fut

kurjant

pattog

ringatózik

meglebben

vásárra megy

sárgul

fészkel

pihen

10. A vers alapján válaszolj a kérdésekre!

Hol van sok fenyőerdő? _____

Hol van a róna? _____

Hol él sok gulya? _____

Mire vigyáznak a csikósok? _____

Milyen fák vannak a csárda mellett? _____

Hova mennek a betyárok inni? _____

Hol vannak templomok? _____

11. Tegyel **x** jelet a hamis, **✓** jelet az igaz állítások mellé!

1. Petőfi Sándor igazi hegyi betyár volt.
2. A gyerekek sokszor bántották a madarakat.
3. A tehenek délben kaptak vizet.
4. A róna a Kárpátokban található.
5. Az Alföld nagyon zárt, szűk tér.
6. A csikósok használják az ostort.
7. A betyárok a Tiszából isznak.
8. A gyíkok délben a szamárlenyer alatt napoznak.
9. Petőfi Sándor egy fenyvesben született.
10. Az árvalányhaj egy divatos frizura volt.

12. Keresd meg, melyik versszakban van ez az információ! Írd a versszak sorszámát a mondatok elé római számmal (I, II, III, IV, V, VI stb)! Egy versszakhoz több információ is tartozhat!

- A betyárok szeretnek inni a csárdában.
A csárda mellett egy alacsony nyárfaerdő van.
A csikósok ostorral tartanak rendet a ménesben.
A nádasokból este vadludak jönnek a tanyához.
A nyárfaerdőben vércse lakik.
A pusztán egy csárda van.
A templomtornyok a városokban vannak.
Az Alföld sík terület a Tisza és a Duna között.
Az árvalányhaj és a szamárlenyer a pusztán nő.
Délben a vizet a gémeskútból veszik.
Gyenge szél fújja a zöld búzát.
Kecskemétre a vásár miatt mennek a betyárok.
Kövér tehenek élnek az Alföldön.
Messziről a gyümölcsfák kék színűek.
Petőfi az Alföldön érzi magát szabadnak.
Petőfi az Alföldön született és ott akar maradni halála után.
Petőfi nem szereti a hegyeket.
Tarka gyíkok pihennek a szamárlenyer alatt.

13. A vers alapján válaszolj a kérdésekre!

Milyen színű a búza?_____

Mikor érkeznek a vadludak a rónára?_____

Milyen növények élnek a városok közelében?_____

Hol vannak hegyek és völgyek?_____

Miért repülnek fel a vadludak?_____

Milyen a csárda épülete?_____

14. Válassz ki két versszakot! Rajzold le, miről szólnak!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

15. Keresd meg a versben és írd le a felsorolt szavak rokon értelmű megfelelőit (szinonimáit)!

I. versszak:

fenyőerdő _____

rosszkedvű _____

II. versszak:

lapos _____

puszta _____

III. versszak:

nevet _____

talaj _____

IV. versszak:

sok tehén _____

vízcsap _____

V. versszak:

sok ló _____

szalad _____

VI. versszak:

zöld _____

vidáman _____

VII. versszak:

közeli _____

sötétedés _____

VIII. versszak:

egyedül álló _____

piac _____

IX. versszak:

alacsony _____

madárlakás _____

X. versszak:

szomorú _____

hideg _____

XI. versszak:

távol _____

mögött _____

XII. versszak:

róna _____

babaágy _____

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTARTALADO

MIGRÁNS GYERMEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

16. Írd be a hiányzó szavakat az 1–3. versszakokba!

felhők, csodállak, vagyok, Dunától, járja,
sas, rónák, felröpülök, zordon, alföld

Mit nekem te _____ Kárpátoknak
Fenyvesekkel vadregényes tája?

Tán _____, ámde nem szeretlek,
S képzetem hegyvölgyedet nem _____.

Lenn az _____ tengersík vidékin
Ott _____ honn, ott az én világom;
Börtönéből szabadúlt _____ lelkem,
Ha a _____ végtelenjét látom.

_____ ekkor gondolatban
Túl a földön _____ közelébe,
S mosolyogva néz rám a _____
A Tiszaig nyúló róna képe.

17. Rajzold le!

hegy, börtönéből szabadúlt sas, a Dunától a Tiszaig nyúló róna

18. Írd be a hiányzó szavakat az 4–5. versszakokba!

méneseeknek, szélben, ég, hangos, deleléskor, kettős

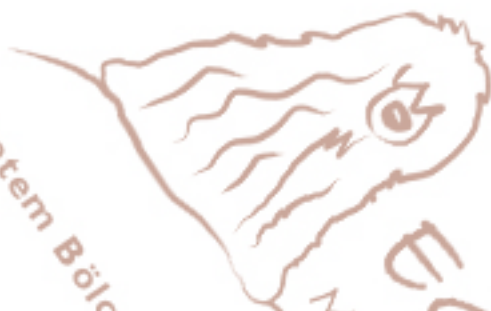
Délibábos _____ alatt kolompol
Kiskunságnak száz kövér gulyája;

_____ hosszú gémű kútnál
Széles vályu _____ ága várja.

_____ nyargaló futása
Zúg a _____, körmeik dobognak,
S a csikósok kurjantása hallik
S pattogása _____ ostoroknak.

19. Rajzold le!

széles vályú, hosszú gémű kút

20. Írd be a hiányzó szavakat az 6–7. versszakokba!

szellők, eleven, vígan, vadlúdak, ijedve, széltől

A tanyáknál _____ lágy ölén

Ringatózik a kalászos búza,

S a smaragdnak _____ színével

A környéket _____ koszorúzza.

Idejárnak szomszéd nádasokból

A _____ esti szürkületben,

És _____ kelnek légi útra,

Hogyha a nád a _____ meglebben.

21. Rajzold le!

tanya, esti szürkület, légi útra kelnek a vadlúdak

22. Írd be a hiányzó szavakat az 8–10. versszakokba!

tarka, nem, törpe, pusztá, kék, kéményű, homokban, vásárra, bús

A tanyákon túl a _____ mélyén
Áll magányos, dőlt _____ csárda;
Látogatják a szomjas betyárok,
Kecskemétre menvén a _____.

A csárdánál _____ nyárfaerdő
Sárgul a királydinnyés _____;
Odafészkel a visító vércse,
Gyermekektől _____ háborgatottan.

Ott tenyészik a _____ árvalányhaj
S _____ virága a számarkenyérnek;
Hús tövéhez déli nap hevében
Megpihenni _____ gyíkok térnek.

23. Rajzold le!

dőlt kéményű csárda, törpe nyárfaerdő, tarka gyík

24. Írd be a hiányzó szavakat az 11–12. versszakokba!

sír, város, földet, nekem, mint, születtem

Messze, hol az ég a _____ éri,
A homályból kék gyümölcsfák orma
Néz, s megettök, _____ halvány ködoszlop,
Egy-egy _____ templomának tornya. –

Szép vagy, alföld, legalább _____ szép!
Itt ringatták bölcsőm, itt _____.
Itt borúljon rám a szemfödél, itt
Domborodják a _____ is fölöttem.

25. Rajzold le!

gyümölcsfák orma, az ég a földet éri, sír domborodik

26. Keresd a rímet!

- tája –
- világom –
- közelébe –
- gulyája –
- búza –
- dobognak –
- szürkületben –
- csárda –
- homokban –
- szamárkenyérnek –
- orma –
- születtem –

27. Készíts rímpárokat a vers más szavaival is!

- délibábos –
- felröpülök –
- széles –
- csikósok –
- környéket –
- szomszéd –
- tanyákon –
- gyermekektől –
- alföld –
- virága –

együttthaladó
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Key:

A hand-drawn illustration of a fish, possibly a carp, with a large, prominent eye and a small, open mouth. The fish is drawn in a simple, sketchy style. On its body, the word 'EGYÜTT' is written in large, bold, capital letters. Below it, the words 'MIGRÁNS EGYETEM' are written in smaller, capital letters. The fish is positioned diagonally across the page.

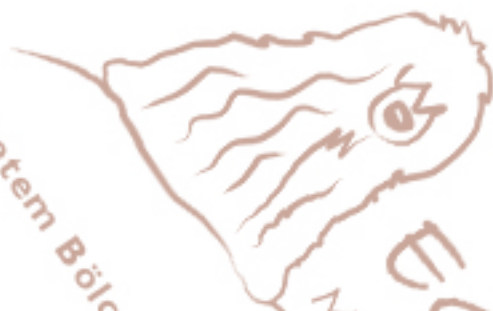
© 2010 Miskolci Egyetem, Miskolci Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Együttthaladó Migráns Gyermek az Iskolában

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Készült az Európai Unió Európai Integrációs Alapjának támogatásával

